

Tingbok for Ringerike

Bok 8

1670

Transkribert av Thorleif Solberg

Gitt i gave til Ringerike slektshistorielag 2010 av
Thorleif Solberg

Søkbar bok

Boken er søkbar

Æ – Ø og Å kan være problematisk ved søk.

Noen ganger kan følgende bokstaver benyttes i stedet

Bruk E i stedet for Æ

Bruk O i stedet for Ø

Bruk A i stedet for Å

Det er register bak i boken.

Forord:

Terje Gudbrandson og Jens Petter Nielsen har transkribert de første og "vanskeligste" tingbøkene fra Ringerike, fra 1652 til 1667. Jeg har foretatt transkribering av tingbøkene fra først på 1680-tallet og til 1700. dvs så langt som de er mikrografert. Tingbøkene fra 1667 til 1670 mangler. Nå gjenstår transkriberingen fra 1670 til 1680. Det er dette arbeidet jeg nå har begynt på.

Tingboka for 1670 byr også på visse vanskeligheter. Ord som jeg ikke har kunnet tyde, er erstattet med prikker eller det er tilføyd et spørsmålstegn. Andre leselige men uforståelige ord er satt i gåseøyne. Ellers har jeg som tidligere normalisert skrivemåten av visse ord, uten at jeg derved tror å ha forkvaklet mening og innhold. Person- og gardsnavn er stort sett ført tilbake til norsk uttale. Tingbokas sidetall er ført i margen for lettere å bla tilbake i kilden.

Tidligere transkriberte tingbøker kan bestilles hos undertegnede.

Vågård 20.oktober 2002.

Thorleif Solberg..

25b **Rettergang på Frøshaug i Hole 26. mars 1670.**

Anno 1670 den 25 Marti er rettergang holden på Frøsoug tingstue med oss overværende, efterskrevne laugrette, nemlig Siver Moe, Juel Rud, Johannes Svarstad, Knut Ullern, Kåre Bønsnes og Jon Søhol.

Hvor seg presenteret velvise høiagtbare og velfornemme mand, Hr. Landcommissar Johan Gaarmand, hans fullmektig og tjener velagte Karl Poull Ibsen, som ved en rigens stevning av dato Akershus den 19. febr. 1670, uti rette hadde citeret velagte og forstandige mann Sr. Jacob Ludt, hans tiltale til hannem, anlangende 2900 bord som ved Drammen skulle være leveret, eller ved penge at betale.

I lige måde inngav Sr. Commiss. Gaarmands fullmektig en suplic til hans Exell. Hr. Stadtholder anlangende samme gjeldsfordring måtte efter gieste rettens tillatelse uti rette foretages, samt Hans Nielsens Justitsskriverens assignation til Jacob Ludt, bordene ved Drammen at levere, hvorimot Sr. Ludt accepterer samme ..... til neste høst eller med penge at betale, desligeste Jacob Ludts messive til Margrette Gaarmand, efter hans sykdoms opphold, på Bragernes gierne at betale, som av dato Helgeland den 10. desember 1669, samt hans innlegg hvor han fastelig påstår bordene efter "markids" gang det år 1669 - nembl. 12 rdr. "hundret", samt omkostning og skadegjeld bør at betale, og var endelig dom begjærende.

26a

Sr. Jacob Ludt, ved hans fullmektig Christen Godichsen, lot herimot svare, og formente at samme stevning ikke burde accepteres, eftersom tiden for 2de dage siden var forbigåen, hvorimot Sr. Gaarmands fullmektig protesteret og formente, efterdi Jacob Ludt selv hadde accept. samme stevning og vil rette seg derefter, og intet herom er bleven talt før alle Sr. Gaarmands documenter uti retten var inngiven og opplest, tilmed efterdi det den ene dag omtvistet var helligdag, nemlig Vår Frue dag, formente derfor ikke sådan hans irettesettelse bør agtes, men ennu som tilforn efter forrige innførte documenter, var endelig dom begjærendes.

Fornevnte Christen Godichsen protesterte ennu som tilforn, at dersom samme stevning accepteres, vil han dertil videre svare.

Denne sak er formedelst sine lovlige årsakers skyld, opptagen uti 6 uker, med mindre desforinden sakingen vorder berammet, hvilket partene skal holde seg efterrettelig uten videre stevнемål i noen måter.

Sakingen på Gomnes i Hole 6. april 1670.

Uti Ko Ma's foged og almuens nærværelse, og betjente efterskrevne lagrette retten:

Tore Fekjær, Ola Nakkerud, Ola Bye, Pål Bure, Lars Onsaker, Siver Moe, Gudbrand Hundstad, Kristen Hovind, Kristoffer Gomnes, Søren Hurum, Knut Leine og Kristen Hollerud.

Fogden lot publisere k. maj. nådigste befalinger, den første anlangende adelen og deres folk at klede seg uti sorte kleder ett år med videre des innhold Dat. Kiøbenhavn den 13. febr. 1670.

Den anden anlangende alt spill at skal avskaffes et ganske år. Dat. Haffnia den 13. febr. 1670.

26b

Dernest ble publisert hans Ko. ma. aller nådigste skattebreve, des innhold at skatten for inneværende år skal oppeberis efter den måte og maner den efter hkm. nådigste skattebrev sub dato Kiøbenhavn 28. marti 1668 er bleven påbeden og oppeberen med videre des nådigste innhold, av dato Kiøbenhavn den 26. febr. 1670.

Fogden hadde stevnt Anders Åsterud tiltalendis ham fordi han uti forleden vinter har overfalt en reisendes mann som hadde hjemme på Toten og kom fra Bragernes, har avsonet med fogden.

Fogden hadde citeret Anders Bye tiltalendes ham fordi han om nattetider hadde innkommet uti Ola Bys hus og der med sin øks slått uti benken og uti døren, og med truen og "puchen" overfalt folket i huset så de måtte rømme stuen. Herom har han avsonet med fogden.

Fogden hadde citeret Trond og Anders Sørum tiltalendes dem formedelst de senest på tiende boden gjorde seg unøttig og kom der fulle på tiende boden og støtte døren opp og bad de skulle tage hans tiende, ellers skulle han intet der om noegang igjen, og der hans tiende .... kom, befantes den oppe i sekken at være godt korn, men under i sekken var det idel havre, hvilket bondelensmannen Jon Stadum som på monsr. Jørgen Phillipsens vegne, som har kirkens tiende for betaling, har på tiende boden tilstått og bekjent.

27a

Item Ingebret Pedersen og Hans Olsen testeret ved deres ed at oppe i sekken var det godt korn og ret, men neden i sekken var det "schudet" og ikke så godt som det var oppe i sekken.

Thi er herom således dømt og avsagt, at efterdi 3de lovfaste vidnesbyrd her av fogden føres for oss uti rette, som prover og siger at oppe i sekken var kornet rent og godt, men neden i sekken var det "schidet" og ganske urent, så at han måtte tage det hjem og la gjøre rent, at han for slik hans treskhets skyld skal bøte til hkm. åtte ørtuger og 13 mark sølv. Og fordi Trond og Anders Sørum gjorde ulyd på tinget eller tiende boden, derfor skal de bøte til hkm. efter loven.

Fogden hadde citeret Nils Engebretsen fordi han har lagt seg efter en ektemanns kvinne ved navn Malene Monsdatter boendes på Skaugmarken på Tyristranden, som har sin ektemann, navnlig Jon Pedersen, og hadde borttaget hvis ringe boskap som de hadde, levendes så vel som dødt, og dermed begitt seg på vei ad Nordlandet, hvor de under nyss er bleven pågrepen og ført tilbake igjen. Har siden en tid lang sittet i fengsel og imidlertid brudt hans K.M. jern og løpet til samme kvinne igjen, ble da endelig igjen pågrepen og fast anholden til nu i dag han fremføres i retten til doms erwartelse.

27b Fogden formente at han for slik hans gjerning bør lide og straffes efter loven mandhelge bolks annet capt. og hver for slik lettsindighet straffes "til kagen" og siden forvises landet. Og var dom begjærendes.

Nils Engebretsen svarte at han intet hadde uti sinde at bortreise med henne, men hun hadde "leyt" han et stykke vei med seg, eftersom hun hadde i sinde at reise til Nordlandet. Mallene Monsdatter møtte uti rette og formente at hun ikke kunne lide noe for dette, eftersom hun ikke har lyst til at bli her lenger, men ville hjem til sitt fedreland, nemlig Nordlandet etc. Mannen Jon Pedersen møtte og uti rette og sa at han intet visste at hans kvinne drog bort, ei heller at hun skulle ta noe gods med seg eller bortløpe med den fant.

Herom ble således avsagt at efterdi forskrevne Nils Engebretsen har lagt seg efter en ektemanns kvinne, og borttaget hvis gods levendes så vel som dødt der fantes, og der med begitt seg på veien, hvor han underveis er blitt pågreben og heftet.

28a Har så imidlertid brutt hkm. jern og fengsel og bortløpt og seg begivet til samme Mallene Monsdatter, hvor han derefter om anden dagen er bleven pågreben og igjen ført til lensmannen. Thi skal og bør han for slik hans slemme gjerning her med funden dømt i fengsel og jern hans livstid, enten på Akershus eller på andre steder hvor den høye øvrighet synes, etc.

Hva strengt Mallene for sin lettsindighet i med sin ektemann begått har, burde lide og ungives, da efterdi hennes mann denne gang har tatt henne til nåde igjen, forbliver der derved dog kirkens straff og disiplin at utstå med åpenbarlig skrifte.

Fogden har og citeret samme fange Nils Engebretsen for leiermål med en kvinneperson, nemlig Lisbet i Sognedal, tjente på en gård heter Rud. For hvilke hans leiermål han efter egen bekjennelse herfor har sonet eller stått skrifte.

Fogden har citeret Gudbrand Bønsnes tiltalendes ham for tyveri, at han har stjålet bord fra Jørgen Phillipsen, ungefær 3 tylter, hvilke bord er bleven funden i hans låve med vidnesbyrd. Denne sak er opptagen til neste ting.

Simen Lauridsen (Larsen) Bragernes har citeret Kjell Nilsen Stiksrud, tiltalende ham for penge 60 rdr. 12 skilling han ham riktig skyldig er, hvilket Kjell ei kan benekte. Hvorfor han er tilfunden at betale innen halvmånedsdag under namb og vurdering.

28b Item hadde Simen Larsen citeret Nils Kolbjørnrud for gjeld - 60 rdr. efter hans bevis, hvilket Nils ikke kunne nekte. Hvorfor han er tilfunden at betale efter k. b. 3. capt.

Tollef Haug hadde forlikt seg med Simen Larsen (om 24 d 1 sk.) så er han blived fri for dommen løst.

Item dom citeret av Simen Larsen for gjeld Kristen Hollerud, hvilket nemlig - 8 rdr. 3 ort 8 sk. - Kristen ei kunne benekte. Hvorfor han efter K. b. 3 capt. skal betale.

Item var citeret Ola Andersen Skjærdal for gjeld 28 rdr. 2 ort 10 sk., hvilket Ola tilstod riktig. Hvorfor han den skal betale efter K. B. 3. capt.

Tore Fekjær bekjente og sin gjeld, hvorfor han skal den betale, nemlig 7 1/2 rdr. innen halvmåneds dag efter loven.

Item var innstevnet Ola Leine for gjeld 4 rdr. hvilke hans hustru tilstod her for retten riktig. Hvorfor han er tilfunden innen halvmåneds dag at betale under namb og vurdering.

Ola Skomaker Leine er død, er intet efter ham.

Gudbrand Simensen Hundstad var og citeres for gjeld - lånte penger 3 rdr. - hvilke han tilstår riktig. Hvorfor han er tilfunden den at betale.

Nils og Guri Stein hadde citeret Ola og Kristen By, tiltalendes dem fordi innfallen uti deres skog og mark og der uthuggen hvis de lyster.

29a

De citerede møtte og sa de hugger ei videre enn de av Arilds tid har hugget. Thi skal ingen enten av Steins eller Bys besiddere må hugge noe i denne omtvistede eiedeler under lovens bøter og ---- mål. Men hermed være utsatt og fredlyst inntil de interesserende citerer til åsteden, hvilket de skal gjøre inden 6 ukers utgang.

Ola Torkildsen lensmann i Norderhaugs prestegjeld, lot publisere og tinglyse en seks manns dom utstedt den 5. juni 1668, anlangende dele og skifte imellom Averøen og Hønenkilen.

Ting på Tanberg i Norderhov 7. april 1670.

Med oss overværende fogden, ærlig velforstandig mann Christen Christensen, samt bondelensmannen Ola Torkildsen og ellers almuen flere. Og betjente efterskrevne lagrette retten: Paul Veisten, Halvor Bråk, Houglik Veisten, Ola Siversen Vaker, Mads Vaker og Anders "Thune" (Toen).

29b

Fogden lot publisere hans ko. ma. allernådigste breve og mandater som ved dag og dato i går blev uti tingboken innført, nemlig det første anlangende alt spill på et års tid at avskaffes, den annen at adelen med deres tjenere at drage sørgekleder et år omkring etc. Den 3die om geistlige skogers fredlysning til videre ordre at ingen deruti må hugge etc.

Nok blev publisert hkm. nådigste skattebreve av dato Kiøbenhavns Slott den 26. febr. 1670, des innhold at skatten likesom forledet år skal oppbringes - med videre des innhold.

Hr. Otte Jacobsen, sogneprest til Norderhoug, lot tinglyse et brev som Peder Nilsen Kongsberg har givet og utstedt, lydendes at hr. Otte har kjøpt av Peder Nilsen den gård Sørum her i gjeldet beliggendes, med videre brevs innhold. Dat. Christ. 25. januari 1670.

Lars Finde hadde citeret Ellef Sørum tiltalendis ham for en bøsse som finnes hos Ellef. Sier at det er hans bøsse. Denne sak er opptagen til neste ting, og da Ellef at ha sin

hjemmel til tinget, og Lars Finde der at føre sine prov, som loven sier, at det er hans børse, og at han har solgt eller gitt den bort, eller bad andre selge den etc.

30a Fogden hadde siteret Børge "Gumbesen" (?), Lars Griseter og Gudbrand Frankrike, fordi de ei har villet følge en fange til Soknedal efter lensmannens tilsagn, som fogden hadde befalt. De innciterede møtte og sa at de har betalt lensmannen for de folk han leide med fangen.

Fogden hadde citeret Gudbrand Vakers sønner, navnlig Tore og Torger, tiltalendis dem for hus- og hjemfred de har gjort Ole Siverssen Vaker, slått hans vinduer ut, hugget og stukket i huset, med mere usømmelig ord. Og eftersom i denne sak behøves oppsettelse formedelst Tore Gudbrandsen ei er tilstede, skal de møte til neste ting.

Fogden hadde citeret Rasmus Åsen, tiltalendis ham fordi han hadde slått Guri Iversdatter. Men efterdi Rasmus Åsen kom drukken til tinget, skal saken opptages til neste ting og hvor at føre sine prov. Item Rasmus at bøte sine bøter til Hkm. fordi han kom drukken til tinget.

Fogden hadde citeret Harald "Tunne" (Toen) formedelst han skal ha slått Erik Larsen Skomaker. Eftersom Harald ei møtte, er saken opptagen til neste ting, og Harald at give 1 mark sølv for stevningens forsømmelse.

30b Fogden hadde citeret Lars Gundereng og Aksel Knutsen Pålsrud fordi Lars hadde gitt Aksel to knivsting, hvorfor han var grepen og fengslet. Og siden efter at Aksel kom seg igjen, av fengslet til Rettens utfør løsladen. Men efterdi han så efter er citeret og ei møtte, er han dog tilfunden sine bøter efter loven at betale. Og hvis hans middel ei tilstrekker, da derfor at arbeide hvor fogden ham vil have.

Fogden hadde citeret Hans Trulsen ved Hønnefoss fordi han har tappet øl annen juledag før så vel som under prediken til hans verbroder Paul Veien, og således beskjenkt ham, at han ikke visste hva han gjorde eller talte. Men kom i kirken og der brukte sin uforskammede munn med eder og bander, at den hederlige mann sognepresten oppholde med prediken og ledsage og slepe ham av kirken hvor han slik usømmelig med gjerning og ord, ja endog den slemme forargelse ---- han ble satt uti selv hermed. Hvilke straff han denne sinde skal være fri med så vidt vår dom her av stedet vedkommer. Men Hans Trulsen for slik øltapping før og under prediken skal bøte til H.k.m. 20 (?) rdr. ----- dobbelt bøter. (teksten i dette avsnittet bør kontroll-leses. TS)

Jørgen Phillipsen lot tinglese et kjøpebrev av velb. oberste Ditleff von Brochtorp utstedt på nordre Frok ("froug"), datert 3. 10 br 1669.

Item et brev av Hr. Hermand på Modum og Gudmund Pålsen utstedt på Søndre Frok i Norderhoug gjeld.

31a Item på Leine og By i Hole gjeld med videre des innhold, datert 18. febr. 1670.

Den sak formedelst lovlig forfall og med fogdens samtykke, den sak mot Alf Hval igjen opptagen til neste ting.

Peder Bure var citeret fordi han ikke ville være kirkeverge, efter at han lovlig uti kirken av prosten og presten var tilnevnt Peder Bure møtte og sa han ikke kunne ha kirkens ombud all så lenge han holdt rytter. Hvilken hans undskyldning ikke kunne aktes resonerbar, men hermed tilfinner ham for slik hans motvillighet til at bøte til H.k.m. 2 rdr.

Jon Berg av Soknedalen lot tinglyse det brev som lyder på hvor meget der ble tatt av hans påboende gård uti seneste commission. Dat. 1667.

Fornemme mann Jørgen Phillipsen lot tinglyse et kjøpebrev på nordre Frok av hr. oberst Brochtorp utstedt den 3. 10 br. 1669.

31b Item lot Jørgen Phillipsen publisere Hr. Hermand Paulsen, sogneprest til Modum og Gudmund Paulsen, boendis på Nordby i Tune sogn i Nederborg syssel, deres utstedte kjøpebrev på efterskrevne, nemlig Søndre Frok i Norderhougs prestegjeld, item Leine, Knut påbor, samt By, Anders og Ola påbor, samt Haugerud uti Ådalen etc. med videre brevets innhold. Dat. Christiania 18. febr. 1670.

Rettergang på Øst Veme i Norderhov 21. april anno 1670.

efter en rigens stevning, dateres Christiania den 31. 10 br 1669.

Ved samme stevning lar hr. assistentråd spr. Mechelborig på Bragernes citere sin landbonde forskrevne Øst-Vemes besidder, navnlig Tore, tiltalendis ham for ulovlig skoghugst, item for gårdens bygnings brøstfeldighet, med videre samme stevning innhold her i retten inngivet, lest og påskrevet.

Og betjente efterfølgende lagrettsmenn retten: Bertil Kile, Narve Veme, Helge Veme, Salve Bårdrud, Mikkel Oppen, Svend Tveita, Siver Veksal, Jon Ve, Kristoffer Hallum, Knut Veien, Ellef Sørum og Ola Tangen.

Og efter at Paul Jensen samme stevning hadde inngitt, lot han publisere hans fullmakt til denne og flere hr. assistentråds prosesser at utføre. Samme fullmakt dat. Bragernes den 2. aug. 1669 under spr. Mechelborigs hånd og signet.

32a Dernest hans innlegg og protestation hvor uti han protes. på Øst-Vemes besiddere, navnlig Tore, at han ved og formedelst slik hans ulovlig og utilbørlig skogers hugst, burde ha sin gård forbrutt og tømmeret til hr. assistentråd uten betaling at være hjemfallen, samt erstatte ham herpå gjort bekostning, som Paul Jensen til 36 rdr. oppskreven med videre, under hans egen hånd, dat. åsteden 21. april 1670.

Herimot og til denne sak at svare presenteret seg for oss uti retten den inciterede Tore Øst Veme, og formente seg ved og formedelst denne hugst ingen urett at ha gjort. Erbød seg ellers at ville acordere, og uti mindelighet stille Paul Jensen på sin gunstige herres vegne tilfreds. Hvilket Paul ingen lunde ville samtøkke, men begjærte dom i saken, efterdi nu øyensynlig av oss var slet og erfaret den store ulovlige hugst han uti skogen gjort haver, med videre deres imellem passerede ord og tale.

32b Herom ble således avsagt, at efterdi øyensynlig sees og fornemmes hvorledes forskrevne, Tore Øst Veme ulovlig har forhugget tømmerkogen til sin påboende gård Øst Veme til noen hundrede tylter, som egentlig at opptelle og her spesifisere ville bli umuligt, uansett han ikkun skylder til sin landherre 10 skinn som ungeferlig kan være 1 rdr., hvorimot han har hugget årlig mer enn til 50 rdr. og somme år mulig dobbelt, så der nu er ganske ringe eller intet igjen. Thi bør og skal samme tømmer så meget som ennå er eller finnes tilstede, være hr. assistentråd tildømt uten betaling i noen måter.

Og hvis Tore Øst Veme her efterdags, dog med sin gunstig husbands bevilling, noe tømmer hugger, skal han det til sin husband og ingen annen avhende og selge.

Under hans først festis forbrytelse, kost og tæring anliggende, som Paul Jensen til 36 rdl. oppskriver, derom ble partene innbyrdes forligt, at Tore ham dem skal betale.

Rettergang på Gomnes tingstue i Hole 7. mai 1670.

Anno 1670 den 7. mai ble den oppsatte sak imellem hr. landcommissar Gaarmand og monsr. Jacob Luth igjen her på Gomnes tingstue agerit og betjente efterskrevne lagrette retten, nemlig: Siver Moe, Johannes Svarstad, Knut Ullern, Knut Leine, Kåre Bønsnes og Jon Søhol.

33a Og ble nu hans excel. hr. stadholders citation av dato Christiania den 19. febr. 1670 her i retten opplest, som og den 26. marti befinnes at ha vært uti rette, des innhold at Sr. Gaarmand protest. på sin betaling for 2900 bord med rente og omkostning, så dyre som bordene solgtes ved Bragernes forleden høst 1669 etc, med videre des innhold.

33a Dernest ble av Johan Gaarmands fullmektig Jens Carstensen inngitt monsr. Hans Nielsens assignation til Jacob Luth på samme 2900 bord, dateres Akershus den 10. aug. 1666, hvorpå monsr. Luth hadde skrevet og accepteret samme veksell enten med bord eller penge at betale "till sidste schoffs reysen 1669" med videre des innhold, dat. Helgeland den 7. sept. 1669, under hans egen hånd.

Item ble inngitt monsr. Luttis missive til den ærdydige matrone Margrethe Gaarmand skreven, hvor uti Jacob Luth begjærer ennå noen kort selation på pengenes erleggelse for de omrørte 2900 bord med videre des innhold, dat. Helgeland den 10. 10 br. 1669 med videre des innhold.

Endelig og for det siste ble inngivet hans skriftlige innlegg av dato Christiania den 24. Marti 1670 hvoruti Johan Gaarmand pretenderer 12 rdr. for hundre bord, item rente av penger sist Jacob Luttis acceptering - med prosessens erstatning, og begjærer dom i saken.

Herimot og til saken at svare, møtte uti rette Luttis tjener og fullmektig Veksell Hansen, som inngav hans skriftlige innlegg av dato Helgeland den 24. april sist avvigt, hvoruti han protes. ei at være skyldig at betale for samme bord mer enn de kostet anno 1666.

33b Item formener han stevнемålet ei er så lovligen som det seg bør, med videre des innhold, som uti akten "vitlofftigen" skal innføres.

Da efter tiltale, gjensvar og denne saks beskaffenhet, ble nu her således dømt og avsagt, at efterdi herfor nu uti retten innlegges Jacobg Luttis accepterede Veksel, hvoruti han forbinder seg til høsten 1669 enten med bord eller penger at betale, så sluttes jo herav at hadde hr. commissar solgt (?) bordene samme høst, kunne han de solgt derav for 10 rdr i det ringeste. Så følger jo derpå at han efter C. reces. annen bogs 15. capt. 10. vers bør betale etter avsked. I synderlighet efterdi han intet for oss fremlegger som kan contramandere hans egen utstedte veksel og hånd.

Hvorfor vi og hermed tilfinner monsr. Luth at betale samme 2900 bord med 290 rdr, innen halvmånedsdag efter denne voris avsigt efter K. b. 3. capt., samt at erstatte hr. commissar den herpå anrørte bekostning med 10 rdr.

Hva mensr. Luttis påstand er med stevнемålet ei at være så lovligen det seg bør, så efterdi han da så vel som nu har ladet svare til saken, synes unødigt der om videre at innføre.

34a **Rettergang på Tanberg tingstue i Norderhov 10. mai 1670.**

Anlangende en rigens citation som fogden Christen Christensen har uttaget over de sagbrukende her i fogderiet, for deres sagmester lydendis at så mange som stevningen blir lest for, skal møte på Gomnes tingstue den 9. og på Tanberg tingstue den 10. mai, som stevningen videre forklarer. Dat. Christiania den 18. april 1670.

Samme stevning befinnes ei at være lest for flere enn Jens Pedersen og Hans Larsen på Bragernes den 21. dito, og ellers noget videre derpå at være skrevet, som dog siden igjen er utslettet, hva det er eller være skal, vites ei.

34b

Og så som forskrevne Jens Pedersen eller Hans Larsen seg i dag ikke har instillet, ei heller noen av de andre sagbrukende, undtagende Ole Torkilsen og Anders Hverven, som deres bord angivet haver. Da er vel mulig de, Jens Pedersen undtagendes, intet av stevningen er bevisst, hvorfor ei heller noe i så måte derved i dag kan foretages, undtagende Jens Pedersens sag, som til lørdag den 14. mai her til den forskrevne lagrette, som i dag retten igjen betjente componer, nemlig Gunder Gagnum, Jacob Vaker, Johan Søndereng, Gudbrand Vaker, Ola Syversen og Mads Vaker.

Den 14. mai er denne oppsatte sak

med Jens Pedersen og Hans Larsen igjen her på Tanberg tingstue agieret, og betjente forskrevne 6 lagrettesmenn retten, som sist den 10 her var til stede.

Og efterdi ingen betaling ennu erbydes av Jens Pedersen, men Hans Larsen ved Sindel Mattisen lot angive 3000 bord at ha skåret, dog med ingen forklaring hvor de er skåren, enten ved Hønefoss eller Heiren, eftersom han har bruk på begge steder. Erbød 1 1/2 rdr. i sagskatt, hvortil fogdens fullmektig svarte, at efterdi han til like med Jens Pedersen har givet årsak til processen, og derpåer gjort adskillige bekostninger, thi er det for rett at forskrevne Jens Pedersen til like med Hans Larsen betaler deres resterende sagmesterskatt, Jens for 68 og 69, og Hans for 69 efter foregående riktig

angivelse. Og efterdi de dannemenn har ved deres utelivelse forårsaket at fogden her på har mått stevne og gjort bekostning, hvorfor de den og med 4 rdr til ham skal betale. Dog har vi beregnet dommens løsen, og hvis det ikke skjer, da søkes det av deres deler her ved Hønefoss eller andre steder, halv månedsdag efter denne avsigte dato.

35 a Hans Larsen lot publisere og tinglyse et brev som er et uttak av hans regnskapsbok, dateret Hønefoss den 5. 10br. 1669, lydende på 1 1/2 skippund jordegods uti Lo og Vågård, på hver sted 3 fjerdinge med bygsel og herlighet. Lot og oppbyde samme gods om noen vil innfri for hvis det efter breves lydelse er utsatt for, skal det være dem i dag efter loven tilbøden.

43 b **Ting på Gomnes tingstue i Hole 21. juni 1670.**

Lagrettesmenn: Lars Onsaker, Kristen Gomnes, Ola Rud, Gudbrand Gomnes, Juel Rud og Johannes Svarstad.

Hans excell. hr. conrector velbårne Petter Rees har ved hr. stadtholder citation av dato Akershus den 3. mai 1670 citeret velforstandige mann sr. Jacob Lutt, tiltalendis ham for en anseelig capital, han til hans Excell. skyldig er på avgifter her av Ringerike og Hallingdals fogderi pro anno 1662 til 1668 med videre stevningens innhold.

Stevningen befinnes for Jacob Lutt at være forkynt på Helgeland den 14. mai 1670.

Dernest ble innlagt hans Excell. hr. conrectors fullmakt til monsr. Jørgen Phillipsen utstedt av Kjøbenhavn den 2. april 1670, hvorunder er tegnet av hr. Jørgen Phillipsen at han formedelst forfall ei kan møte. Derfor constituerer vi i hans sted Jacob Christophersen.

44 a Deretter inngitt av citanten deres imellem opprettede kontrakt av dato Hønen på Ringerike den 10. november 1668, hvor uti Jacob Lutt forbinder seg at levere 37 1/2 tusinde gode bord, all lovlig vrak og split utskudt, og det innen sancte Hans dag der nest efter, med videre des innhold. Efter begjær her opplest og påskrevet.

Ellers ble vel av citanten inngiven en missive av Jacob Lutt skrevet til Jørgen Phillipsen av dato Helgeland den 20. januari 1669, som melder at han erfant at hans Excell. hr. conrector er fornøyet med den kontrakt som de med hverandre ut supra meldt, har opprettet, hvilken missive dog ei til prosessens efter rettelse annammes, efterdi den ikke er på rett papir.

Blev videre av citanten inngitt en beskikkelse til Hans Halvorsen hvorpå han svarer at ha kjøpt av Jacob Lutt 2 1/2 tusinde hel slette bord, med videre des innhold, av dato 15. juni 1670.

Endelig og for det siste inngav fullmektigen sitt skriftlige innlegg av dato Bragernes den 15. juni 1670, hvor uti han esker og begjærer dom i saken, samt der videre specif. anvendte bekostning, oppløpende til 20 d. 32 sk.. Med videre hans protestation.

44b Til denne sak at svare er ingen møtt på Jacob Luttis vegne efter 2 de påropelser hvorfor han er tilfunden at bøte 8 ørtuger og 13 mark i "stiffald", item kost og tæring efter billighet når hovedsaken først er greben til endskap.

Saken prolongierit til den 1. juli, da partene her igjen at møte til endelig doms ervartelse.

Den erdydige matrone, Elsebe salig Johan Reingholtis, har ved en rigens stevning citeret en andel hennes sal. manns debitorer Jon Kolkin, for gjeld, nemlig 56 rdr. 1 ort 14 sk. hvor om den 12. aug. 1663. Hans hustru møtte og svarte til gjelden, og til cautionsmann fremstillet sin landherre monsr. Lars Pedersen.

Erik Solum skyldig 53 1/2 rdr., som monsr. Lars Pedersen og har lovet at vil betale.

Rolf Bergården skyldig 19 - 2 - 22, som Lars Pedersen og lovet efter begjæring av Ola Rolfsen at ville betale.

Kjell Stiksrud 5 - 1 - 20, lover at betale.

Erik Vesetrud 5 1/2 d. Lars Pedersen lover at betale.

Paul Bure kreves 4 d 15 sk. Svarer dertil at han har betalt derpå 1 rdr. Resten ikkun 3 d 15 sk. - hvorved det bleven til nærmere bevis.

Lars Vesetrud - 92 rdr., ei møtt eller noen på hans vegne, hvorfor denne post til neste ting beror.

Ola Nakkerud 2 d 3 sk. Nekter gjelden. Beror til bevis til neste ting, eller og betale.

45a Engebret Vesetrud 2 d. Er lenge død og intet at få.

Søren Bentsen, sorenskriver uti Buskerud fogderi, hadde citeret Lars Pedersen tiltalendis ham for en duk han skal ha tatt i bevaring in anno 1660, og var børnegods sal. hr. Maltes arvinger til felles, og nu derfor fordrer samme duk som er vurdert for 16 1/2 rdr. med sin rente av Lars Pedersen.

Lars Pedersen til denne sak svarer at han aldri tok noen duk av Søren Bentsen i forvaring. Men sal. Tommes Tommesssen leverte ham den at forvare, og leverte den til forskrevne Tommes igjen. Protest. at all den stund at han ikke overbevises av Søren Bentsen at han har annammet noen duk av ham, mener han og for hans tiltale bør fri at være. I synderlighet efterdi sal. Tommes Tommesssens efterleverske selv vedstår at hennes sal. mann har fått samme duk, og erbyder seg uti mellemværende regnskap med Søren Bentsen at vil kvittere og betale,. Hvorfor Lars Pedersen så lenge frikjennes. Men kan Søren Bentsen til neste ting eller herefter bevise at Lars tok duken av ham til forvaring, da gåes der som lov og rett er.

45b I lige måde uti samme citation er citeret Karen Sørensdatter, tiltalen til henne er for et skap hennes mann efter sal. hr. Malte har til seg annammet, som skal være børnegods. Karen Sørensdatters fullmektig Lars Sørensen inngav hennes skriftlige innlegg her imot, dat. Mo den 20. juni 1670, hvor uti hun erbyder seg til endelig avregning med

Søren Bentsen, og her inngav en uttak av hennes sal. manns bok, som sal. Tommes før sin død selv her testeret, som oppløber til 119 1/2 rdr.

Herom er således avsagt at det er billigt de godfolk på både sider komme til enighet, hvilket dem hermed forelegges innen månedsdag herefter at have gjort. Og hvis hinannen da skyldig, bliver betale, om ikke uti mindelighet, den ved rettens utfør.

Item var uti samme citation stevnet Svend Fjeld for gjeld 12 rdr. capital med sin rente børnepenge han skyldig, om hvortil han svarte at han har betalt nogle fiskegarn herpå, som han dog ei beviste. Hvorfor han er tilfunden sin obligation at innfri efter des egen innhold.

46a Alf Bure var og citeret for børnepenge 4 rdr. Alf møtte og sier at ha betalt den til hr. Malte, dog det ei bevist, hvorfor han og er tilfunden at betale.

Endelig citeret Siver Opsals efterleverske for 1/2 pd. skyld og 1/2 rdr i penge, hvilket hun har levert til Anne Madsdatter og forelegges at skaffe seddel derfor.

Gunder Sørensen har citeret Torkel og Peder Lore, tiltalendes dem for de har solgt ham noe tømmer, nemlig 6 tylter, hvilket han og merket haver, og nu derefter har Peder tatt de 3 tylter igjen som er merket med Gunders merke, og solgt alt til Jacob Paulsen på Bragernes. Sagde han intet var Gunder skyldig. Han til Gunder svarte, at hans broder hadde solgt ham tømmeret og efter hans ord har han merket det. Thi er det billigt, at Gunder beholder det tømmer han først merket haver, og det efter billighet betales.

Jørgen Phillipsen lot tinglyse et skjøte av Karen Sørensdatter utstedt den 28. aug. 1669, under egen og hr. Lars Madsens hånd, til like med Jacob Luths, lydende på 1 skippund årlig oppebørsel udi østre By, Ola Sørensen påbor.

46b Ola Rud fremkom og begjært et lovlig tingsvidne for Anders Tønnesen (Tommesen?), boendis på Rud her i Hole gjeld, anlangende den ulykkelige ildebrand som forleden var overgått hans fattige hus og hjem på Rud. Hvortil lagrettet og den ganske almue svarte det var dem i all sannhet dette være vitterlig.

Saketing på Tanberg tingstue i Norderhov 23. juni 1670.

Betjente efterfølgende lagrette retten: Anders Hverven, Tommes Tanberg, Gudbrand Vaker, Gunder Gagnum, Engebret Hesselberg. NB Villads Trøgstad til nes---- ikke møtte. Uti fogdens sted Ola Torkildsen.

Lars Olsen hadde citeret Jon Vågård tiltalendis ham for 1 1/2 tylt master han har solgt ham, hvorpå han og har annammet 3 rdr., og derefter har Jon Vågård avhendt samme 2 1/2 tylt master til Jacob Luth, hvorover Lars Olsen ved sin fullmektig protesterer, og være bedraget av Jon Vågård, og at han bør pliktig være mastene efter sitt kjøp og løfte levere imot renter og betaling, som hans fullmektig erbyder seg at erlegge. Og var her om dom begjærendes.

47a Hertil at svare møtte uti retten Jon Vågård. Kunne ikke nekte at jo solgte og lovet Lars Olsen de 1 1/2 tylt master, og tilstod at Jacob Luth merket mastene uten hans minde.

Hadde ellers gjerne holdt sitt løfte. Bad om delation at han kunne få "spørt" seg for hos Jacob Luth. Hvilket ham og billig bør bevilges, og derfor opptages denne sak til neste ting.

Ola Torgersen av Hadeland har ved en rigens stevning, citeret Ola Siverson Vaker med hans festemøy, tiltalende dem for en andel efterstande gods, de har under deres vergemål og uti hans umyndige år solgt og avhendt og nu ikke vil betale, uansett herom tilforn er avsagt dom, hvoruti Ola Vaker og hans hustru tilfindes at holde et riktig arveskifte efter salig Asle Vaker, hvilket de ikke har holdt seg etterrettelig. Begjærte nu ei lenger av dem med utidige forebringende oppholdes, men endelig dom begjærer.

47b Herimot og til saken at svare møtte Ola Siverson til like med hans hustru Gunnild Olsdatter., Begjærte saken måtte bero. På kort tid de ville legge sin ed om at stille Ola Torgersen tilfreds. Derpå det de intet skal ha seg uti nogen ting at besverge, bevilges dem ennu 14 dags dag, om ei i imidlertid innbyrdes herom kan forenes. Hvis ikke, da står denne stevning ved sin fulle makt.

Ola Svarstad hadde citeret Knut Ågesen for gjeld 18 rdr. Knut møtte og sa gjelden ei er riktig, hvorfor saken til nærmere bevis beror til neste ting.

Kirsten, sal. Knut Hansens har citeret Kari Algudsdatter, tiltalendis henne fordi hun forleden overfalt henne uti Halvor Sagmesters hus med hugg og slag item skjeldt henne for en hore og taske, hvorom Enner Olsen og Torsten Siverson avla deres borgered efter loven, at de hørte det Kari skjeldte Kirsten for en hore og taske, item undsaude henne at skulle slå henne hvor hun traff henne. Kirsten, salig Knut Hansens møtte ikke personlig men ved sin fullmektig begjærte dom over Kari efter loven, mandhelgebolches 21 og 19. capt.

48a Til saken at svare møtte Kari Algudsdatter og begjærte oppsettelse i saken til neste ting, hvilket henne og bevilges. Og hermed forelegges til neste ting at gjøre hennes skjellsord bevislig eller lide der efter loven mandhelge b. 21 capt. Hva slagsmålet seg belanger beror og til neste ting.

Jon Vågård lot i dag fredlyse skogen til forskrevne Vågård at ingen herefter imot loven må understå seg der jo at hugge.

Utinden den oppsatte sak den 7. april 1670 imellem Lars Finde og Elluf Sørums anlangende den bøsse Lars kjennes uti Ellufs verge, er således avsagt, at efterdi Lars Finde beviser med 2de prov, Johannes Larsen og Lars Monsen at det er hans bøsse, som er funden uti Eluff Sørums verge, thi skal Lars Finde ha sin bøsse igjen hos Elluf Sørums og Elluf at søke sin handels mann. Item skal Ellef gi Lars Finde i kost og tæring 2 rdr.

48b Den oppsatte sak den 7. april imellem Ola Siverson Vaker og Tore og Torger, er således avsagt, at efterdi saken en gang er opptaget fordi de citerede ei har villet comparere, og nu fornemmes de ei heller har villet møte, thi bør de derfor efter Norges lov at lide og undgjelde, så fremt de ikke uti halv måneds dag stiller saksøkerne tilfreds, og gir h.k.m. sine bøter efter loven.

Ting på Tanberg i Norderhov den 30.juni 1670.

Uti K. Ma. fogdens absens presenterit uti rette Ola Torkilsen, Og betjente efterskrevne lagrette retten: Gudbrand og Jacob Vaker, Ola Gudbrandsen Vaker, Halvor Bråk, Mads Vaker og Ola Li.

Villads Knutsen hadde uti rette stevnet Tomas Ask, tiltalendis ham for en rest han efter dom og egen håndskrift skal skyldig være, som stevningen videre forklarer, dat. Akershus 8. juni 1670.

Og til denne hans stevnings bevis inngav citanten en sorenskrivers og seksmanns dom dat. Tanberg tingstue den 4. 10br. 1661, hvorutinden Tomas Ask tilfindes at betale 95 rdr. med videre des innhold.

På samme dom har fogden Jacob Luth skrevet og befalt lensmannen at han skal exequere med behørig menn, såfremt den skyldige ikke vil "retten for sig". Samme befaling dat. Haugnord (Hamnor) den 2. januari 1662.

49a Derefter har Tomas Ask skrevet på samme dom den 26. febr. 1662, at dommen er ham anvist og skal vite seg derefter at rette, og den til fyldest gjøre.

Videre befinnes efter avskrift at der er betalt derpå den 27. mai 1662 - 50 rdr. dernest den 11. aug. 1663 - 30 rdr. Rester så av kapitalen 15 rdr. og efter dommens utvisning i kost og tæring 6 rdr., som gjør 21 rdr., med sin forfalls rente og omkostning, hvorpå citanten er dom som rett og forsvarlig begjærendis.

Tomas Ask ved Engebret Hjelle, dog uten fullmakt, i hans forfall sa han var syk og begjærte oppsettelse i saken. Dog uansett saken er så klar at den ingen oppsettelse behøver, har han dog fått sin vilje, at saken til nestkommende 8. juli er opptagen.

Villads hadde citeret en del sine creditorer, navnlig:

Gunder Gagnum 8 rdr.

Truls "Tuttesrud" (Trøttelsrud) 14 rdr.

Elli Gullerud 2 1/2 rdr.

Halvor Opperud 1 rdr.

Bård i "Mellinstøen" 2 d 1 1/2 ort.

Ola Larsen Eikli 5 rdr. og noen års rente, hvilket viser 8 rdr.

Disse være fremlagde til 8. juli at gjøre riktighet, eller lide dom.

49b Item hadde Villads Trøgstad stevnet Tomas Tanberg, Jørgen Tanbergs hustru og Engebret Hesselberg, tiltalendes dem for en bekostning han har gjort på deres vegne, så vel som hans egne, hvilken prosessis bekostning de ikke vil erstatte ham enhver deres proquta, hvorfor han begjærer dom i saken. De citerede møtte og sa at de hadde betalt Villads noe derpå, og hvis der restet ville de uti prosess contentere. Denne sak er og til 8. juli opptagen, og da Villads at gjøre oss forklaring hva prosessen hadde kostet, hvorav evhver deres anpart bør betale med mindre de herom innbyrdes kan acordere.

Truls Søre Semmen fremkom og begjærte et tingsvidne på hvis med han vil tilspørge de 12 menn som hadde vært på delesgang imellem Søre og Nordre Semmen, hvorledes deres avsigt der skjedde, Det begjærte han de måtte forhøres, hvorledes deres tilstand

50a bekjennelse var. Hvor da presenterte ikkun 3 av de 12 menn, navnlig Solve Bårdsrud, Siver Veksal og Ola Halsteinrud, der svarte således, at når alle de 12 menn kommer sammen, så vil de svare utførlig til Truls Semmens spørsmål. Ellers kan de ikke nekte, at da de kom til "kierrit" (kjernet) da ble partene forlikt, at hver gård skulle beholde hver sitt "kier" (kjern) og delet derfra som de stod at skille gårdens eiendeler like i vesten. Dette har Truls Semmen efter innstendig begjæring fått innført etc.

Velvise hr. lagmann Petter Hegenfeldt har latt citere hans landbonde Siver Veksal, formedelst han ikke har betalt sin landskyld for 1669. Protes. efter Norges lov landsleye B : 1 capt. Til saken at svare møtte i rette, Siver Veksal og sa at han har betalt sin landskyld til Lars Larsen 7 rdr. for hver pund, og Lars Larsen har sagt om han er en erlig mann, skal han holde Siver fri for all den skade han derfor skulle lide.

Siver efter tilspørgelse ikke kunne nekte at han er ofte og mange ganger på (bøden) den så vel som andre steds i hans gård, hvilket lensmannen Ola Torkilsen og tilstod er uti lovlig tid både før og efter jul advaret at betale sin landskyld til hans velvise lagmann, det han dog ikke gjort haver. Hvorfor han og bør sin landskyld betale med julemark og omkostning 4 rdr. og hvis han akter gården lenger at besitte har han dermed at være uti he lagm., minde efter l. 11. B. 1. capt.

50b **Rettergang ved Hønnefoss 4. juli 1670.**

I Jesu Christi navn. Anno 1670 den 4. juli er denne rettergang holden ved Hønnefoss uti salig Knut Hansens hus, imellem Hans Laurtitsen og consortis på den ene og Jon Hønen et consortis på den annen side, anlangende skifte og deling efter kontrakten, dat. (dato uteglemt).

Uti voris gunstige og velvise overdommers nærværelse, og betjente retten efterskrevne lagrette, nemlig:

Halvor Setrang, Anders Aslaksrud, Amund Skaugstad, Iver Alme, Ola Halsteinrud, Ola Skaug, Peder Knestang, Østen Alme, Svend Tveita, Ola Vestern, Solve Bårdrud og Bertil Kile.

Presenterte seg da uti rette erlig og velforstandig mann Hans Lauritsen, borger og handelsmann på Bragernes, som ved hans Excell. høyedle hr. Stadtholders citation har tilstevnt efterskrevne, nemlig:

Claus Trulsen, Anders Jacobsen, Guttorm Trulsen, Knut Hansen, Jesper Gregersen, Jens Pedersen, item salig Johannes Hovs arvinger, salig Svend Setrangs arvinger etc., at han citerer dem til overværelse. "I midler titt hans velvished uddeller hans lauridzen sin 3 dings dell udi hønne och underliggende pertinent", for det annet at fremvise hvis breve og dokumenter de kan ha til deres sager og bruk de med uti langsommelig tid brukt og hatt haver, ham aldeles uagseperet, med videre stevningens utvisning dat Christiania den 17. marti 1670.

51a Dernest inngav Hans Lauritsen hans vederliggende suppl. til hans excell velbårne hr. stadtholder, dat. Christiania den 4. juni sist avigt, hvorpå hans excell. gunstelig resolverer at hans velvished lagmannen vil seg den sak efter hans velvisheds avsigt

formelding av Christiania lagting annen søgne for midtfaste, uti nærværende år foretage, at den en gang for alle måtte nå en god riktighet, med videre des innhold, dat. Christiania 6. juni 1670.

Hvorefter Hans Lauritsen protes. og begjærte at hans velvishet hr lagmann ville la ham få sin 3ding utdelt uti hvis ham efter kontrakten kunne med rette tilkomme utenvidere forhaling, eftersom han alt for lenge er holdt fra sin rett. Og var dom og skifte begjærende.

Hermed og til saken at svare møtte uti rette de forinnførte og navngivne contraparter enten uti egne personer eller deres fullmektiger, undtagen Svend Sætrangs arvinger, som inngav deres skriftlige protest, hvoruti de foregiver ikke til denne sak at være citeret.

Ellers protesterte monsr. Guttorm Trulsen på sin svogers Jochum Fridrich, hans vegne, og formente at efterdi han er en landeier uti 2de sager, han og da billig burde siteres, som ikke skjedd er.

51b Til med protest. Jacob Siverson til like med Jens Pedersen, som har Lerfallssagen uti pant av salig Svend Sætrangs arvinger, med formening de til like med Svend Sætrangs arvinger hertil bør ha lovlig kall og varsel.

Her var og tilstgede Kari Torildsdatter, Nils Olsen, Truls Trøttelsruds, Hågen Sætrang, Gudbrand Hov, Mikkel Oppen, Peder Bure og Gunder Gagnum, som sier seg til og uti denne action at være interesseret, og begjærer lovlig kall og varsel.

Iligemåde lot Tomas Ask, på sin hustrus vegne og hennes broder Nils Pedersen, ved Jørgen Larsen sige, at de ikke har odelsrett til Hønen, begjærer og lovlig kall og varsel. Og når det skjer, da erbyder enhver for seg at ville svare og la svare Hans Larsen til hvis han kan ha at pretendere.

De citerede lot ellers protestere av Hans Larsen kost og tæring, særdeles Claus Trulsen, Jens Pedersen, Guttorm Trulsen og Anders Jacobsen, som inngav en specification på deres omkostning, oppløpende til 51 rdr. 1 ort 8 skilling med videre ord og tale partene imellem passeret.

52a Thi ble herom således for retten på åsteden her ved Hønnefossen dømt og avsagt, at eftersom befinnes Hans Lauritsen ikke har efter velvise hr. lagmannns avsigtes tilhold, muligt hannem uvitterligt hvem de være eller være kunne, gitt alle interesserende lovlig kall og varsel, uti særdeleshet Jochum Friderichsen, Jens Pedersen og Jacob Sørensen, som brukende her uti fossen, item kongl. m. foged Christen Christensen, som og "burte" i det ringeste været advaret, om han, som og dog ikke formodes, noe uti denne langvarig prosess på hkm vegne kunne ha at sige eller protestere, så forklares dette Hans Lauritsens stevne mål som ugjort og herved skal være opphevet, og Hans Lauritsen forelegges utforderligste muligt at stevne på ny.. Og da gi disse forinnførte til like med de andre lovlig kall og varsel. Hva seg kost og tæring belangende, som de citerede så hart nu påstår, da beror dermed til hovedsaken "griber ende", hvorom da endeligen derpå til like skal bli sensurerit.

Sak på Tanberg tingstue i Norderhov 8. juli 1670.

Anno 1670 den 8. juli var vi atter igjen på voris tingstue Tanberg at sentensere uti den oppsatte sak imellem Tomas Ask og Villads Knutsen, og betjente efterskrevne lagrette retten:

Gudbrand Vaker, Paul Veisten på Jacob Vakers vegne, Ola Gudbrandsen Vaker, Halvor Bråk, Mads Vaker og Ola Li.

Utinden den oppsatte sak imellem Tomas Ask og Villads Trøgstad er således dømt og avsagt, at efterdi begge parter har avhandlet imellem seg at deres kontrakt hvor på den sorenskriver salig avgangen Tommes Tommesen in anno 1661 den 4. 10br avsagt haver sin fundamente, skal være opphevet, og de nå vil til ny avregning, så forelegges dem til nestkommende 12. augusti at presentere her uti retten med deres avregninger som den ene kan ha imot den andre, hvorav efter riktig injudation kan sees hva den ene hos den anden kan have at fordre. Hvortil Villads svarte nei.

60b Sak på Hamnor i Hole 16. aug. 1670.

Anno 1670 den 16. aug. var vi efterskrevne Jacob Bertilsen, sorenskriver etc til like med Lars Onsaker, Johannes Svarstad, Kristoffer Gomnes, Knut Leine, Jul Rud og Anders Sørnum, efter hans Excell. hr. stadtholders citation, forsamlede her på Haugnord at gjøre hkm foged Sr. Christen Christensen utlegg for hvis han på forskr. K. Ma. vegne efter salig avgangne Hans Hansen kan ha at fordre på skattene av Ringerike for 1668 og for 1669, som Hans Hansen har vært betroedt at oppebringe, som hans fullmektig. Hvorom fogden inngav hans regnskap L. A. lydendis på inntekt og utgifter hvorpå efter seg den sal. mann skyldig bliver penge - 278 rdr. 18 $\frac{1}{4}$ sk.

61a Dernest inngav en annen restanse som sal. Hans Hansen befindes hos en og annen efter des forklaring at ha oppebåret og ei gjort riktighet, for penge L.B. 137 rdr 1 ort 17 $\frac{1}{2}$ sk.

Endelig ble av fogden inngitt en liquidation hvorpå in allis skal restere av L.C. 389 rdr 2 ort 13 $\frac{3}{4}$ sk.

Dernest av sal. Hans Hansens broder Vexel Hansen atskillige beviser fra No. 1 og til no. 6 oppløpende til 1605 $\frac{1}{2}$ rdr 6 sk.

Med ellers 2de "klaetbøger" (kladdebøker) og "nogle scatecher", som dog ansees av ringe verdi, men så som her disputeris de 80 rdr som salig Hans Hansen til Sacarias Limfordt her leveret.

Item 16 rdr til Karen Sørensdatter, samt noe tiendekorn, ungefehr 20 rdr, hvilket behøves at erkyndige seg om.

Her fornemmes og at creditorene ei efter stevningen har fått lovlig varsel som det seg bør, hvorfor denne sak til doms opptages til nestkommende 30. aug. Da skal enken eller hennes fullmektig Vexel Hansen gi creditorene på Bragernes lovlig varsel at de til

determinerede 30. aug. skal være forpliktet at møte såfremt de vil ha noe for sin fordring.

61b **Sak på Christiania byting 26. aug. 1670.**

Anno 1670 den 26. aug. på Christiania byting ble denne efterskrevne avsigtt opplest imellem høyaktbare og velfornemme mann Sr. Johan Gaarmand ab isma og hr. Jørgen Phillipsen, præsid. Sr. Stochflet et consortis ab altere parte, som her tvende ganger tilforn har vært forhørt og oppsatt. Og imidlertid betjente efterskrevne lagrettesmenn og borgere retten: Gudmund Nielsen, Rasmus "Juchimbsen", Johan Pipir, Christopher Schuldz, Peder Jempt og Jørgen Jensen.

Da efter tiltale og gjensvar er herom således dømt og avsagt: (Dommen omfatter 12 poster og går over 15 sider i tingboka. For slektshistorien på Ringerike har den mindre interesse og refereres derfor ikke her. Den er søkbar i tingboka fra s 61B til s 68B.T.S.)

68b **Rettergang på Hamnor i Hole 30. aug. 1670.**

Anno 1670 den 30. august på Haugnor efter oppsettelse fra den 16. "Eiuhdem" sist avvigt, er igjen vi forsamlede, og uti fogdens sted hans fullmektige tjener Nils Lauritsen, og betjente efterfølgende lagrette retten, nemlig:

Lars Onsaker, Knut Leine, Kristen og Kristoffer Gomnes, Jul Rud og Anders Sørum.

69a Hvor som helst fogdens fullmektig, forgedakte Nils Lauritsen på sin husbonds vegne, begjærte dom uti den oppsatte sak her av arvetompten forskrevne 16. aug. på hvis hans husbond efter forinngivne dokumenter her i boet kunne ha at fordre, og derpå begjærte utlegg uten videre opphold.

Hertil at svare møtte uti rette enken Anne Lauritsdatters fullmektig Veksel Hansen og inngav enkens suplication, dat. Hamnor den 20. aug. 1670, hvoruti hun begjærer delation og at restansene av regnskapene møtte komme til liquidation og revition.

På samme suplication hans Excell. hr. Stadtholder Juel befalt at fogden seg her på skulle erklære, hvilket og fogden har efterkommet. Og så som hans Excell. har befundet fogdens erklæring at være stridig med enkens andragende, har hans Excell. det endelig til lov og rett remiteret, av dato Christiania 27. aug. 1670.

69b Dernest inngav enkens fullmektig en oppskrift eller gegen regnskap oppløpende til 232 rdr 3 ort 8 sk, som han formener billig bør decorteres når endelig liquidation skjer. Samme oppskrift dat. Hamnor den 30. aug. 1670.

Endelig inngav han enken Anne Lauritsdatters innlegg hvoruti hun protest. hun ikke bør med retten over fallis, men begjærer 3 eller 4 dager til respit, at hun imidlertid uti hennes venners biværelse kunne revidere, laterere og summere regnskapene med andre hosfølgende dokumenter, men videre des innhold, dat. Hamnor 30. aug. 1670.

Begge partene var dom begjærendis.

Thi blev herom således dømt og avsagt, at efterdi enken ved hennes fullmektig hart påstår at vil ha dette d---- til reversion, hvilken hennes begjæring vi ikke kan eragte ubillig eller ulovlig, men hermed for rett avsier at hun inden den 27. september skal ha frist til å få sine restandser, regnskaper, manntall og alt annet til revision uti hennes venners nærværelse.

70a Og derefter den 27. september med samme liq. her på arvetomten at parere til endelig dom og utlegg for hvis hun der med rette kan skyldig blive. De andre credit. har enken tilfreds at stille som hvorfor hvis disse med rette tilkommer og bør.

84b **Ting på Oppegård i Soknedalen 21. sept. 1670.**

Overværendis fogdens fullmektig ærlig og velagt. Karl Laurits Sørensen, bondelensmannen Elling Oppegård med ellers almue flere. Og betjente efterskrevne lagrette:

Kristoffer Rud, Kolbjørn Haukedal, Jon Berg, Erik Kroksrud, Fredrik Syversløkke og Ole Lundesgården.

Almuen ble advaret om hkm nådigste breve og befalinger som på de andre ting specialiter var innført, at de under dem skal vite seg derefter at rette. I særdeleshet med den nådigste påbudne styrs katt som fogdens tjener nu oppebar, Item Kirkens tjenestpaktelse, samt saltverket (?), derforuten om den ny jordeboks forfattelse, samt nådigst "forschansell" på smørskatten og rytter daler. Item saltkjøpet 2 ½ rdr 16 sk. Item den reglement hvorledes med skoghugst forholdis skal etc.

85a **Ting på Hamnor i Hole den 27. sept. 1670.**

Igien forsamlet efter oppsettelse fra den 30. august sist avvigt, anlangende den fordring som fogden Christen Christensen krever efter salig Hans Hansen, som dessverre hastig her avfalt. Og imidlertid var efterskrevne lagrettismenn til stede, nemlig:

Kristoffer Gomnes, Jul Rud, Johan Svarstad, Knut Leine, og Lars "Unusaager" (Onsaker). Anders Sørum ei mødt.

85b Lensmannen Jon Stadum var her til stede og efter tilspørgelse intet på fogdens vegne hertil har at svare. Ellers var fogdens tjener Jørgen Hansen her til stede, men da retten sattes, gikk han av. Hans forebringende var denne at han begjærte denne sak noe lenger måtte prolungeres, efterdi han nylig er ankommen her til steden, til og med er og forskrevne Jørgen Hansen nylig hitkommet ikke har hatt dette dont (dokument?) under hender, med videre hans forebringende. Dog alt sammen førend retten ble satt.

Enken lot inngive sin skriftlig protestation dat. Hamnor 27. sept. 1670, des innhold at hun begjærer ennu som før, at hennes salige manns dont (dokument?) må komme til revision, med videre des innhold.

Hun lot og fremlegge sin begjæring til fogden at han ville determinere en dag til regn. revision, det han ikke har villet samtøkke, men svarer et uefterrettig svar derpå, som videre av des innhold kan fornemmis, dat. 6. sept. og 21. dito sist avvigt.

Dernest ble her av retten tilsendt 2de menn, navnlig Johannes Svarstad og Knut Leine til like med enkens fullmektig Veksel Hansen, som tilbød fogden om han ville komme herhit, ville vi gjøre flid at få dette vell forlikt. Hvorpå han lot svare ikke at kunne gjøre noen videre forlikelse førend regnskapene ble igjennem sett, eftersom han noget så nær var forlikt med enken før i dag, så kunne de vel alltid komme til rette. Og kunne ikke komme hermed, for han hadde fremmet hos seg.

86a Enken personlig her i rette svarte ingen forlikelse at vite av at sige, ei heller ville vite videre med rette kunne medføre, eftersom hun er en fattig tåpelig enke, som ingen forstand herpå haver. Med videre ord og tale passerit.

Da efterdi begge parter begjærer videre oppsettelse, tillates dem ennu halv måneds dag, med mindre gode venner dem herom kan forlike.

Rettergang på Mellem Veme i Soknedalen den 12. okt. 1670.

Efter hans Excell hr stadtholders høytidelig og meget respective stevnings tilhold, imellem Øvre Veme, Narve påbor, skylder 1 pund, - mellem Veme, Helge påbor, skylder årlig ½ pund, Øst Veme, Tore påbor, skylder årlig ½ pund, efter Paul Jensens angivelse.

Og betjente efterskrevne lagrettismenn retten som efterfølger:

Erik Kroksrud, Siver Veksal, Bertil Kile, Jon Berg, Ola Lundesgård, Kristoffer Hallum, Ellev Sørum, Kristoffer Rud, Kittel Gardhamar, Ola Kjos, Levor Slette. Peder Skotland, tilnevnt men ei møtt.

86b Hvor da hans Excell høytidelig stevning dat. Akershus den 18. aug. sist avvigt, des innhold at Helge nedre Veme stevner Narve Veme, Tore Øst Veme med deres landherrer og jordrotter som og at være comparerit, nemlig ærlig og velagte mann Paul Jensen som fullmektig på hr. assistentråd Sr. Vilhelmb Mechelberigs vegne, Erik Slevika, til like med Helge Berg som fullmektig på egne og sin faders Elling Oppedgårds vegne.

Og protesteret da Helge Veme at efterdi ingen lovlig skifte og deling er gjort gårdene imellem, formente han at han efter skyld og anpart burte være like god til hugst og havn, all den stund og inntil eiendelene lovlig bliver separerit. Og var dom begjærendis.

Her imot og til saken at svare, møtte uti rette Narve Veme, som inngav en lagmanns hjemfindelse av Oslo lagting den første søgne før Sante hans dag 1599 som inneholder om odels rett til Veme. Hvilket brev intet kommer denne prosess ved.

Dernest inngav en fullmakt under 2de mennes signeter, dat Åvestrud i Flå annekts i Hallingdal den 7. juni 1593, des innhold at Bjørn Båsum gav sin fullmakt til Erik

Trondsen at tale på, 1 ½ sold rente, noget gods i Veme på Ringerike med videre des innhold, hvilket og ikke saken denne gang er vedkommende.

87a Endelig og sist inngav Narve sitt skriftlige innlegg dat. Øvre Veme den 12. okt. 1670, des innhold at han ikke denne gang kan innlate seg uti prosess med citanten, efterdi alle loddeiere ikke hadde fått lovlig kall og varsel.

Hr. assistentråd Sr. Machelborg ved sin fullmektig og fogd, ærlig og velforstandig mann Paul Jensen, lot protestere, at han mener sin landbonde ikke har gått på Helge Vemes eiendeler. Men om Helge det lovlig kan bevise, vil han på hr. assistentråds vegne svare ham dertil.

Helge Veme som fullmektig på egne og sin faders vegne satte uti rette og formente at efterdi ingen utveis breve fremlegges som kan gjøre bevisligt hvorvidt enhvers eiendeler seg strekker og utgår, formente han at eiendelene burte være til felles inntil til lovlig skifte og deling efter utveis breve skjer og forrettis.

87b Erik Slevika begjærte innført at efterdi at Narve har alle documenter og breve hos seg, mente han Narve selv burte svare til hvis her påfølge kan, eftersom han vil intet svare til hans gjerning. Med videre ord og tale passerit.

Herom ble således dømt og avsagt, at efterdi her stevnes på eiendeler imellem øvre, mellem og øst Veme, og ingen av de vedkommende fremlegger noen riktighet for enten utveis breve eller annet hvorav vi kunne ha noen opplysning hvorvidt en hvers eiendel med rette seg strekker bør. (konklusjonen ikke innført. T.S.)

Erik Slevika som landherre til øvre Veme begjærer oppsettelse til foråret.

Narve Veme protesterer på ei at være lovlig til like med alle vedkommende stevnt og kalt. Begjærer og oppsettelse. Men det fornemste er dette. Hr. assistensråd protesteret ved sin fogd ærlig og velforstandige mann Paul Jensen ut supra innført, idet han formener at bør bevises av citanten et consortis at hans landbonde Tore Østveme har gjort ham nogen in pass på sine med rette tilkommende eiendeler.

Thi beror denne prosess til foråret, og imidlertid skal Helge, Narve og Tore, Vemes besittere, nyte hver sin rem til fjell og fjære, og uti hugst, brenne og havn og des like at være felles eiere, all den stund og inntil det lovlig av dommer og domsmenn blir separerit og adskilt.

88a **Ting på Hamnor i Hole 20. okt. 1670.**

Anno 1670 den 20. okt. igjen forsamlede på Haugnord uti salig avgangen Hans Hansens hus, anlangende den tvistige og oppsatte sak imellem K.M. fogd monsr. Christensen og enken Anne Lauritsdatter. Overværendis fogdens fullmektige velagt Karl Jørgen Hansen, bondelensmannen Jon Stadum og ellers flere. Og betjente efterskrevne lagrettismenn retten, nemlig:

Lars Onsaker, Kristoffer Gomnes, Jul Rud, Johannes Svarstad, Knut Leine og Torbjørn Børgen i Anders Sørums sted.

Fogdens fullmektig inngav på principalens vegne sitt skriftlige innlegg, bestående uti atskillige poster, hvoruti han protesterer og formener at enken Anne Lauritsdatter bør efter forrig inngivne Liquidationer og regninger betale og svare, med videre des innhold, des dato Frøshaug den 20. oktober 1670.

88b Ennu inngav fogdens fullmektig en ligning hvorefter enken skal skyldig blive 408 rdr 1 ort 8 ½ sk., Dat. Frøshaug den 20. okt. 1670.

Hadde ellers intet videre at inngive efter tilspørgelse.

Hvorimot og til saken at svare møtte uti rette enkens fullmektig velagt Karl Vexsel Hansen, som på enkens vegne inngav hennes skriftlige innlegg, dat Hamnor den 20. oktober 1670, uti hvilket innlegg foregives atskillige hånede poster monsr. Christensen anrørendis, først at der finnes mange beviselig uriktigheter uti den av fogden inngivne ligning og fordrende summa. Formener at ingen rettsindig dommer samme fordring i retten for gyldig skulle antage Endog gir de fogden monsr. Christensen "Sagfurre" (?) at han på egen hånd oppbrøt det forseglede bo og uttok den salige manns regnskaper, restanser og andre documenter, med protest at fogden deruti ikke så rettmessig som det seg bør, handlet, med videre des innhold etc. med videre ord og tale passeret.

89a Hvorom ble således dømt og avsagt, at eftersom fogden Sr. Christen Christensen efter sal. avgangne Hans Hansen sist avvigte 16. august inngav sin liquidation under egen hånd, hvorefter han fordret 389 rdr 2 ort 18 ¾ sk, hvilken tid saken ble opptaget og prolungerit til 30. dito. Efter den tid er atskillige instanser og "indvichlerser" forefalden, at samme sak derefter nogle tider har vært opptaget til i dag, hvor nu fogdens fullmektig erlig og velagt Karl Jørgen Hansen iblant andre documenter inngiven en lig. oppløpende til 408 rdr 1 ort 8 ½ sk.

89b Og eftersom ingen vennlig forlik fra partene imellem efter flittig tilskyndelse har vært at treffe, er og blev således forefunden, at efterdi ingen nøyaktig bevislighet for oss i retten er fremkommet, som kunne eragtes at være nok til den fordrende sums betaling, men Norges lov K.B. 6 cap. sier oss hvorledes gjeld efter død mann kreves skal, fogden ei heller her villet tilstede enkens begjæring og voris velment forefindelse at regnskapene måtte komme til revision, hun klager seg og at fogden har tagit den sal. manns documenter, ei alleneste i hans levende liv, men endog efter hans død, og dermed således omgått som de siger og deres innlegg forklarer, ja endog skal ha oppbrudt det forseglede bo, og uttagit efter egen tække hva godt syntes.

Thi vite vi ikke fogden at kunne her bifalle, men hermed for rett dømmer enken Anne Lauritsdatter fri for fogdens søkning, all den stund og inntil det lovlig bevises.

Hva ellers det illegg uti enkens og hennes fullmektig Vexsel Hansens innlegg belanger, som fogden temmelig "tucherer", beror til lovlig søkning, stevnemål og bevis.

Imidlertid dette passeret, tilspurte enkens fullmektig Vexsel Hansen de 2de lagrettesmenn Kristoffer Gomnes og Lars Onsaker, om de var overværendis da boet efter sal. Hans Hansen ble beseglet. Hvortil de svarte ja. Da spurte han om de var med den tid det ble oppbrudt. Hvortil de svarte nei. Dette var forskrevne Vexsel Hansen begjærendis her uti tingboken måtte innføres.

Sage- og skatteting på Gomnes tingstue i Hole 9. november 1670.

90a Anno 1670 den 9. nov. holdtes sage- og skatteting på Gomnes i Hole gjeld med overværendis K.M. fogd, erlig og forstandig mann monsr. Christen Christensen, samt bondelensmannen Jon Stadum og ellers almue flere. Lagrettesmenn: Johannes Svarstad, Gudbrand Hundstad, Gudbrand Gomnes, Anders Sørum, Kristen Hollerud og Knut Leine.

Fogden lot publisere hans K.M. nådigste befaling og breve som her uti tingboken den 9. september på Hus tingstue (i Ål) sist avvigt er lest og publiserede. Hvilke kongl. nådigste mandater og befalinger tilforn er almuen på hestegården forelagte.

Item lot fogden publisere h.k.m. nådigste brev og hans excell hr. stadtholderns breve anlangende at almuen skal utgive den halve "rytterdaller", dat. 29. okt. 1670.

Item hr. st. befaling anlangende tiendeboden på sedvanlige steder at la reparere, dat. 28. okt. 1670. Kongl. Ma. brev melder og confirmerer stads musicant i Christiania hans forig privileg. dat. 23. jul. 1670.

Kongl. ma. brev om rytterdaler og proviantskatt, at almuen til videre derfor forskånes, item om tiendens inkomst og forpaaktelse, dat. den 17. aug. 1670.

Admiratets brev om trær og trelastens forpaktelse, 27. aug. 1670. Hr. stadtholders befaling om broer og veier 9. sept. 1670. Item om rytterskatten til videre forholdes skal, samt om tiendens forpaktelse, dat. 23. sept. 1670.

90b Ola Torkelsen har med rigens stevning citeret Hans Averøen, tiltalendis ham fordi han velbevæpnet har seg bemektiget hans avl og avgrøde på Hønenkilen, med formening han bør føre det tilbake igjen og ellers straffes for tag, efterdi han har taget imot lov og dom, den han og i rette produsert, som dømmer Ola Torkelsen de eiendeler til. som Hans Averøen her bemektiget seg avgrøden av.

Herimot og til saken at svare, møtte uti rette Hans Averøen og sa at hans landherre, hr. Lars skulle svare til saken.

Hr. Lars (soknepresten Lars Madssøn. *T.S.*) lot ved sin sønn Mads inngi sitt skriftlige innlegg, des innhold at det har ligget under prestebolet over 3 ½ hundre år. Dog aldeles intet derpå beviste.

91a Thi ble herom således avsagt, at efterdi her innlegges en seksmanns dom dat. åsteden ved Hønenkilen den 5. juni 1668, hvilken at felde eller aprobe meg ikke anstår, hvorfor partene bør og skal holde seg den etterrettelig, all den stund og inntil den av overdommeren reises eller felles. Og Hans Averøen at føre tilbake igjen ved sin ed selv 3. die, hvis han tok imot samme dom, og ellers at bøte sine bøter til hkm for tag., samt erstatte Ola Torkelsen kost og tæring 2 rdr., og det at have fyldestgjort og efterkommet innen halvmåneds dag, under namb og vurdering.

Hans Vestby hadde citeret en andel bønder, navnlig Gunder Horum, Trond Horum og Kristen Nilsen her av Hole gjeld, til like med Siver Gjesvold for gjeld, efter et riktig uttak av hans regnskapsbok, som han imot hans vilje må søke ved lov og dom,

eftersom de ikke godvillig seg vil innstille. De citerede møtte og sa, undtagende Siver Gjesvold, at de har taget disse fordrende penger på arbeid og hugst på Krokskogen, og deres arbeid har fogden efter dom seg bemektiget, med videre deres sigelser. Dog intet derom bevises.

Da efterdi de ikke nekter gjelden, er det og seg billigt at de den betaler, hvilket dennem og hermed forelegges innen halv måneds dag efter denne min avsigt at have fyldestgjort, under namb og vurdering av deres bo og gods efter K.B. 3 capitel.

- 91b Nils Tommesen hadde citeret Anders Vik for resterende landskyld til Nume Kloster for 1667 - 68 og 69, oppløpende med julemark 10 rdr 3 ort 15 sk og omkostning - ungefehr 8 rdr. Item Kristen Hollerud 5 rdr og Julius Kristensen 6 rdr 1 ort 8 sk, hvilken gjeld Anders Vik og Kristen Hollerud vedgår, men Julius ikke møtte. Hvorfor de bør og skal betale samme resterende rettighet med den pretenderende omkostning efter resessen.

Hederlig og vellært mann Hr. Otto Jacobsen hadde med rigens stevning citeret Kristen "Hoffuind" (Håvi), Kristoffer ibm. og Siver Hage (Haga), tiltalendis dem for efterstående rettighet til ham, efter prestebolets jordeboks utvisning. Disse citerede møtte, undtagen Siver Hage, som ved sin fullmektig Mattis Sax, lot svare, at de gjelden gjerne vil betale, når føret blir således at de kan komme til Prestegården med landskylden.

Thi blev herom således avsaft at de skal betale og clarere hvis de billig resterer med, innen halvmånedsdag med omkostning og doms løsen 2 rdr, under namb og vurdering.

- 92a Fogden hadde citeret Rolf Olsen, tiltalendis ham fordi han har slagit Ola Pedersen lamb og lemster, og givet ham så mange øksehammerslag at ingen mindes av dem hvor mange det var, enten den som fikk eller gav. Men efterdi provene ei er stevnet, beror det til neste ting.

Sake- og skatteting på Frok i Norderhov gjeld den 10. 9ber 1670.

Overværendis Kongl. ma. fogd sr. Christen Christensen, samt bondelensmannen Ola Torkelsen og flere. Lagretten:

Bertil Kile, Jon Skjørvold, Ola Knestang, Østen Alme, Svend Tveita og Anders Semmen.

Fogden lot publisere hans Kongl. ma. nådigste breve og befalinger. Item hans Excell. hr. st. og vice hr. stadholders befalinger, som forleden 9. sept. og 9. november her uti tingboken er specificerede, hvilke dog tilforn straks efter des dato på hestegården til en hvers etterrettelse er publiserede og forkynt.

Hans velvishet lagmannen lot publisere hans Excell. hr. stadholders utlegg isteden for det gods som blev solgt fra lagstolen, des dato Akershus den 3. 10.ber 1668.

92b Ola Torkelsen hadde med rigens stevning citeret en andel sine debitorer efter stevningens forkynnelse og utvisning. Anders Semmen oppstod, og i hans sted Tomas Tanberg.

Nils Nes og hans sønner er skyldig til Ola Torkelsen 28 ½ tylt tømmer.

Anders Semmen - 19 rdr 1 ort 4 sk i penge og tømmer 25 tylter.

Ola Viker 6 ½ rdr 21 sk.

Enken Grønvold 6 ½ rdr 20 sk.

Knut Skagnes 35 tylter tømmer og i penge 28 sk.

Knut Skollerud 15 rdr 8 sk item i tømmer 38 tylter.

Lars Bersund penge 17 rdr 1 ort og 2 ½ tylt tømmer

Ola Hval 6 ½ rdr 16 sk.

Halvor Elsrud 11 rdr.

Ola Ringerud 1 tylt og 3 stokker tømmer.

Ola Hvals efterleverske 6 ½ rdr.

Truls Semmen 2 rdr.

Ola Lindeli 5 ½ rdr 1 ort.

Halvor Ringeruds kvinne 5 rdr 1 ort.

Lars Somdal (Summedall) 15 ½ rdr 21 sk.

Peder Finsand 9 rdr 1 ort 8 sk.

Mikkel Strande 6 tylter tømmer og 2 stokker.

Guttorm Nordlending 1 tylt tømmer.

Ragnild Skollerud 15 tylter tømmer.

Ola Halvorsen Teien 6 rdr ½ ort.

93a Hvilke forskrevne debitorer en del er møtt og en del ei møtt. Og de som møtte, kunne ei nekte gjelden, men begjærte nogen lenger delation, hvilket Ola ei ville dem samtøkke, men begjærte dom, i synderlighet efterdi de ikke her ville la seg innstille efter ovennevnte stevnemål, så citanten nu endelig måtte gjøre bekostning med rigens stevning og anden bekostning, med videre ord og tale passeret.

Da efter tiltale, gjensvar blev her således dømt og avsagt, at efterdi forskrevne debitorer ofte og mange ganger har vært citeret, og ikke godvillig til avregning langt mindre til betaling seg har villet innstille, thi bør og skal de nu hver for seg hermed være tilfunden og forelagt samme skyldige gjeld, eftersom enhver finnes innført for, til citganten innen havmånedssdag at have clarert og betalt. Og så fremt det ikke skjer, søkes det efter KB 3capt. ved namb og vurdering. Hvortil hkm fogd være saksøkeren behjelpelig "aufflendis" (avleverende?), derved hans K.M. sin sigt efter loven, dog hvis lovlig bevises til avkostning at godtgjøres.

Den sak imellem Lars Larsen Bragernes som han har innciteret Hans Larsen et consortis, anlangende Semmens eiendeler, da efterdi Lars Larsen lader lyse sitt forfall, er saken til neste ting opptagen, og imidlertid forbliver stevningen i sin fulle verdi, efterdi hovedmannen Hans Larsen ei møtte og svarte til saken.

93b Simen Lauritsen Bragernes lot publisere Ola Ellevsens brev på hvis han er eiendes uti "Kougsrud" (Kullerud??) og Li, item hvis skjørsel i Heiren med videre des innhold, dat. Bråk 27. april 1670. Til dette brev svarte Tommes Tanberg at han derpå vil protestere.

Fogden hadde citeret Anders Eriksen og Jon Amundsen til like med flere, tiltalende dem formedelst de forleden 6. aug. 1669 var tilfunden at bøte for ulovlig ølsalg og tapperi efter 4. reces., hver 10 rdr. Hvilke bøter de ikke har villet utgive, ei heller stevne på dommen, Men det supplicando andraget for hans Excell. vice hr- stadtholder, som gunstigen resolverer at efterdi det ikke ved prov er dem overbevist, skal de for bøter til des lovlig bevis være forskånet.

Da presentered seg her i retten tvende lovfaste menn, nemlig Ola Torkelsen bondelensmann, og Villads Trøgstad prestens medhjelper, som prover, dog uten eds avleggelse, efterdi Villads tilforn har gjort sin ed, at det er dem i Guds sannhet vitterlig, at ei allene disse 2de citerede, men med og en stor del andre der ved Hønefoss boende, holder et fri øltapperi, det og den ganske almue ikke nektet for at være vitterligt. Hvorefter fogden var dom begjærendis.

94a Thi blev herom således avsagt, at efterdi hans Excell. hr Stadholders ordre og resolution nu hørsommelig er efterkommet, og herom tilforn den 6. aug. 1669 er gåen dom av Tanberg tingstue, hvilken stander ved sin fulle makt, all den stund og så lenge den ikke av overdommeren blir casseret. Hvorpå Ola Torkelsen og Villads Trøgstad nu gjorde sin ed efter loven.

Hr. Otte Jacobsen hadde med rigens stevning citeret Lars Kullerud og Peder Haug for efterstående rettighet og 3dje års holding, nemlig Lars Kullerud 7 rdr. landskyld og rettighet, item Peder Haug for efterstående trende års holding siden 1664.

Lars Kullerud ei mødt, tilfunden at betale hvis han resterer med.

Peder Haug møtte og svarte at han har yt 2 rdr på trende års holding. Sier at vil seg hos presten innstille, hvorfor han efter loven L.L.B. 1 capt. hermed tildømmes at betale sin resterende skyld. Og om han gården Haug lenger vil bruke, skal han ta den i første bygsel av sin landherre.

94b Jørgen Hansen hadde citeret Peder Burud (Bure), tiltalendis ham fordi han har forstengt Mikke Rytter 1 hest til sin mundering, så god som ni rdr. Og eftersom han er assigneret skatten og rettigheten av Bure, hvorpå er gjort lovlig arrest, thi skal Jørgen Bure levere til Jørgen Hansen ni rdr. for hesten og uti omkostning 1 ½ rdr, hvorfor Jørgen Hansen skal gi Peder Bure sin seddel, som skal være god qutering for dette års rettighet, som Mikkell Rytter er assigneret.

Hans Torgersen Vesbye har citeret en andel debitorer efter derom hans i rette inngivne rigens citations forklaring og hans uttak av hans regnskaapers spesifikation. Hvilke samtlige debitoer er møtt her til stede, og alle vedgår gjelden. Men sier at de har gjort arbeide og hugst for Hans Torgersen, begjærer det måtte blive dem decorteret og godtgivet. Resten vil de gjerne betale.

Thi blev herom således for retten dømt og avsagt, at efterdi samme debitorer ikke kan nekte gjelden, følger det derpå at de den efter Norges lov K.B. 3. capt. skal betale. Dog hvis arbeid eller i andre måter derpå er betalt, skal dem kortes når de det lovlig beviser.

95a Uti den sak med den tyv som Anders Joacobsen borger på Bragernes har latt sette på Hønen forleden høst, betjente efterskrevne lagrettesmenn til like med de forrige retten:

Anders Aslaksrud, Ola Vestern, Stener Marigard, Erik "Oerdal" (Aurdal), Ola Gjørud og Peder Haug.

Fogden lot i retten innføre en tyv, navnlig Nils Andersen, som erlig og velforstandig mann Anders Jacobsen Bragerne har ladet sette hos lensmannen Ola Torkilsen forleden sommer, hvilken tyv her nu tilstede, og bekjent at han stjal 2 "sletted" og 1 "schalle pund" tobak, item en skjorte, 1 par hoser og nogle andre linkleder. Men hvor lenge det varte, visste han ikke. Disse kleder bekjenner tyven at ha lagt i en sekk og lagt den så bort under et gammelt stolpehus tilhørende Hans Lauritsen, Og hvor det siden ble av, vet han ikke. Ellers sier Anders Jacobsens tjener at det var vel til 6 rdr han stjal av hans gods, og brøt hans skrin opp. Dog visste ikke hvor han hadde gjort derav.

95b Fogden protes. på HKM vegne og formente at samme tyv burde efter slik hans egen bekjennelse lide efter tyve B. 1. capt. siste vers. Hvilken fogdens protes: Vi eragter lov og rett, hvorfor samme tyv tilfinnes at lide den straff som kongens ombudsmann ham pålegger, og beholde sitt liv. Men stjeler han herefter, da har han "forgierit" land og løsøre og sitt liv til med.

Hr. assistensråd Sr. Mechelberg lot opplese en citation over Halvor Bjørke et consortis Saken opptagen til neste ting, efterdi han ved Engebret Hesselberg har lyst forfald.

Halvor Skredder lot tinglyse et brev som Jochum Friedrich ham givet på et hus ved Hønnefoss, den 26. sept. 1670.

Anno 1670 den 11. november

var vi efter vennlig ombedelse og lovlig utnevneelse forsamlet på Veksal, husebygningenes brøstferdighet at besiktige, uti lagmannens fullmektig erlig og velagte karl Oluff Guldens (?) overværelse, samt bondelensmannen og i efterskrevne lagrette:

Solve Bårdrud, Mikkell Oppen og Jon Ves biværelse.

Og fantes da begge stuehusene ganske og aldeles udøgtige så de stod både skjeve og skakke, og verken vegger, tak eller skorsteiner brukelig, så de ganske vil at nyoppbygges, og i det ringeste vil koste hver - 20 rdr. - = 40 rdr.

96a Dernest fehus og stall finnes og at være ganske udøgtige, vil av ny oppbygges, som i aller ringeste kan koste - 20 rdr.

Dernest løehusene og låven finnes og brøstfeldige. Kan dog stå til at forbedres med "underlaug, torffvoller" (torrvoler), vindskier og tak. Hvilken reparation vil koste i ringeste - 6 rdr.

Brøghuset (bryggerhuset) vil og med tak og vindskier samt torrvoller forbedres, hvilket dog med en ringe ting står til at hjelpe, nemlig - 2 rdr.

Summa på forskrevne åbods brøstfeldighet er og beløper penge - 68 rdr.

Ellers fantes en liten stolpebod og en badstu, hvilke er nok så lovlig som det seg bør. Og ikke fantes flere hus på gården, enten nye eller gamle, onde eller gode. Hvilken åbodsfall hermed forelegges Veksals besiddere at ha efterkommet innen 3 år og 3die parten hvert år, under den straff som loven byder.

Anno 1670 den 14. november

ble Bønsnes besiktiget av lensmannen Jon Stadum, Jul Rud, Jon Søhol, Gudbrand Hundstad, Gudbrand Gomnes og Knut Leine.

Og befantes stuen brøstfeldig til 16 rdr, brøghuset 4 rdr. Et nytt fehus vil koste 18 rdr, lahus og låve vil bygges av nytt og i ringeste koste 24 rdr. Den anden låve og lahus står til forbedring og kan koste 14 rdr. Stallen vil forbedres 6 rdr. Stolpeboden vil omsettes og forbedres, koster 4 rdr. Finnes ingen badstue som dog behøves 7 rdr. Nok gjerdesgården over 20 laug brøstfeldig 10 rdr.

96b **Anno 1670 den 15. 9ber på Frok tingsted**

ble tiende ost og tiende ---(?) anammet av fogdens fullmektig Laurits Sørensen og prestens fullmektig Mikkel Klokke, men ingen lagrette tilsatt. Da erbød jeg meg underskrevne at give hans KM for tienden og det "U = uisse" 1200 rdr, hvorpå ble "schiøldt" til prov Ola Siverson Vaker, Ola Knestang, Gunder Gagnum, Engebret Hesselberg, Jon Skjør vold og Peder Bure.

Kiendis Jacob Bertelsen.

Og så som lagretten nu av fogdens tjener efter min påstand blev tilnevnt, kom i rette erlig agt - og velfornemme mann hr. Laurits Lauritsen borger og innvåner på Bragernes, hans utskikkede fullmektig erlig og velagt mann Christopher Hendriksen ved Hønnefoss, som begjærende et tingsvitne her av retten på hvis ord som nest avvigt 12. 8tober av Erik Slevika frivillig er bekjent på Nedre Veme, der den rettergang holdtes imellem Vemes besiddere.

Da var hans ord og tilstand således, at nordre Vemes eiendeler går intet lenger enn til sanden eller bekken synden setervolden ved yttre Velsvannet og derfra i høyteste Rishoffuet (Rishue) hvor Skolleruds eie vedtager.

Og sa Erik Slevika end ydermere at verken han eller forfedre før ham har kjent seg videre i marken og skogen.

Her slutter tingok nr. 8 for Ringerike - 1670. Men noen saker fra 1670 er tatt med i begge de neste tingbøkene, nr. 9 og 10. De første sidene i tingbok 9 er delvis defekte. Følgende transkripsjon er fra tingbok 10.

Fra Tingbok nr. 10 for Ringerike. Saker fra 1670.

4 a Saketing på Oppegård i Soknedalen den 2. desember 1670.

Fogdens fullmektig Jørgen Hansen, møtte, likeså bondelensmannen og lagrettemennene Kolbjørn Haukedalen, Jon Berg, Erik Kroksrud, Levor Slette, Ola Kjos og Torger Halkjenrud.

KM fogd hadde stevnet og fordret dom over tvende personer, nemlig Herman Pedersen, tjenende Helge Berg, og et kvinnfolk ved navn Birgitte Jonsdatter, dem søkende og tiltalende for leiermål med hverandre begået, formente de deres leiermålsbøter efter C. recess. pag. 101 burde at pleie.

Eftersom begge fornevnte personer for retten fremkom og med handerband samtøkte og belovet hverandre ekteskap, har gedakte Jørgen Hansen på KM fogds vegne, ladet des bøter forblive ved 9 mark, som Helge Berg sa seg god for at betale.

Thi og den nådigste anbefalede matricul og jordebok over Soknedalen efter almuens angivende forfattet.

4 b Fremkom da iblant andre Jon Berg og inngav en testification under forrige skriver Jacob Bertelsøn og seks menn, nemlig Tomas Tanberg, Knut Bjørnstad, Rolf "Heyen", Amund Skaugstad, Jacob Vaker, og Ola Vestern, samtlige deres forsegling, at den gård Berg, Jon påbor, som tilforn skyldte ett skippund 10 settinger og 3 halvskinn, er uti den commision in anno 1667 av dem med salig hr lagmann Wittikind Huus avtaget og ervarslet ikkun god for at skatte og skyld efter ett skippund tunge. Samme testification uten noen dato hvorfor Jørgen Hansen på KM og sin husbonds vegne var tingsvidne begjærendis.

Alminnelig ting og stevne på Gomnes stevnestue i Hole desember (dato borte).

Overværendes KM fogd, erlig, aktbare og velfornemme mann Sr. Christen Christensen, bygdelensmannen Jon Stadum, Sivord Moe, Jul Rud, Johan Svarstad, Knut Leine, Torbjørn Børgen, Kristen Gomnes, samt menige almue av Ringerike, som til i dag hitstevnet deres gårde og gods enhver at angive til den K nådigste anbefalede Matricul og jordeboks forfattelse, efter derom publiserede og avkyndigede KM nådigste brev og befalinger av dato nest avvigte den 12. august, dessen authorisered Copie under hans Excell hr vicesadtholder velb Ole Juls hånd.

5 a Opplest og forkynt hans Excell vice hr stadholders befaling til fogden at forby samtlige almue uti hans fogderi ei at huse de tvende fanger, nemlig Ola Oppen og Tollef Ulshauge som sprunget muren og festningen ved Akershus den (dato borte) oktober 1670.

Nok opplest og avkyndiget Kongl. Ma. nådigste brev og bevilgning til Hans Hoff, bokfører uti Christiania, at han allene sin og sin hustrus livstid, uten noen andens innpass, må nyde fri bokhandling uti Christiania og des underliggende stift, og dermed forskaffe gode bøker for en billig pris etc.dat. 23. aug. 1670. Des autorisered copi av

hans Excell. hr. vicesadrholder velb. Ove Jull med samt befaling til denne forkyndigelse.

Jacob Bertelsen lot opplese en skriftlig begjæring således, at eftersom han forleden 15 9br på Frok tingstue efter Ko. Ma. brev, har bødet på tienden og den u - visse innkomst av Ringerike og Hallingdalens fogderi - 1200 rdr, med hosmelding om nogen ville gi mer, da at måtte komme til aucion, med begjæring det og nu her på tingstuen måtte publiseres etc. Dat. Hønnefoss i dag.

5 b K. Maj. fogd Christen Christensen efter foregående stevнемål fremfordret efterskrevne prov anlangende et slagsmål av Rolf Haug med gevalt og overfall mot Ola Pedersen hos Søren Strand begået.

Er da først fremkommen Søren Strand og efter avlagt borgered provet og vandt som efterfølger. At forleden i våres, dagen ham ei bevisst, kom Rolf Haug inn i hans hus og begjæret en pot øl, som han og fikk. I det samme kom Ola Pedersen inn, og han drakk ham til. Som de da hadde drukket en gang eller to, begjærte Ola en pot øl, som han og fikk. Som de så satt og hadde drukket en stund, begynte Ola Pedersen at skjenne på Rolf om hans fader og sa han var ikke verd at ligge i jorden. Så tok Sørens kvinne fatt på Ola og ville ført ham hen i en benk at legge seg. Og han la seg i benken, men sprang så straks opp igjen til Rolf og sa til ham: Din fader er en tjuv og du est en tyvs unge, og skjendet enda mer på Rolf. Og endog han taug stille, slo Ola til ham med hans bakvendt hånd i munne, så blodet gikk ut. Dermed bar de sammen og hadde hverandre om kull på gulvet, inntil Rolf da sprang ut av døren og Ola straks efter ham. Hvorledes det gikk siden til utenfor, visste han ikke, eftersom han lå i sin seng. Og hadde ei videre herutinden at prove.

6 a Karen Olsdatter, tjenende fornevnte Søren Strand, efter avlagt ed, provet og vandt at hun stod ute i koven, og hørte at Ola Pedersen sa i stuen til Rolf: Du skal ikke slippe vel fra min hånd i kveld. Videre sa seg ei derom at være bevisst.

Rolf Pedersen for retten fremkom, og uti Ola Pedersens nærværelse og på hør replicered og tilstod, at den tid de som ovenbemeldt kom ut av døren, sa Ola til ham (Rolf) før de gikk ut, enten skal du tage mitt liv av meg eller jeg ditt av deg. Og da de kom ut av døren, kom Ola efter at banne og true ham, Tok så Rolf en øks fra sin broder Gul Hoff (Haug) som stod der hos, og rett som Ola kom ut gjennom døren, slo han til ham i pannen med øksehammeren så han svimlet omkring, som han da lå om kull og bannet, gav han ham nogle slag og løp så sin kos.

6 b Straksens efter at forskrevne Ola Pedersen således slagen, befindes at Kongl. Maj.s fogd velgedakte Christen Christensen har ladet ham ved trende menn, nemlig Anders Åsterud, Erik Bråten og Hans Toresen, til like med lensmannen Jon Tronssen, besikte, den 7. april nestleden. Og da befunden, han at ha fått tvende øksehammerslag i hodet, så det ganskesønderslaget, og akselen på den høyre side ganske sønderslaget, så han ei maktet at røre armen, det ene lår ganske blå og blodig slagen. Hans "hemmerlighet" ganske fordervet så at han ikke troddes til livet. Av hvilke beskikkelsesmenn var nu uti retten tilstede lensmannen Jon Tronsen og Anders Åsterud, som og like det samme for retten tilstod. Med Kongl. Maj.s fogd, samt partenes consens, er saken oppsatt til neste ting.

Kongl. Maj. fogd Christen Christensen efter foregående stevne mål fordret dom over en del som rester og innesitter med Kongl. Maj. skatter og rettighet her i Hole prestegjeld. Hvorfore de alle samtlige så mange som med nogen Kongl. skatter og rettighet efter specification resterer og innesitter, ere tilfunden det til velbt. Ko. Ma. fogd at clarere og betale innen halvmåneds dag, såfremt det ikke ved adfær efter loven med Ko. Ma. sigt og forårsakelig omkost ved vordering av deres bo og gods skal vorde utsøkt.

Ting og alminnelig stevne på Frok tingstue i Norderhov den 8. desember 1670.

7 a Overværendis Kongl. Maj.s fogd erlig og velaktbare fornemme mann hr. Christen Christensen, bygdelenmannen Ola Torkilsen og lagrettesmenn: Ola Siverson Vaker, Anders "Feren" (Ferden), Østen Alme, Paul Veistein, Ola Skøyen og Peder Knestang, samt en del av almuen.

Hvorda først opplest foromrørte copi av Ko. Ma. nådigste brev om den nådigst anbefalede matricul og jordeboks forfattelse.

Iligemåde opplest den befaling om de tvende fanger av Hallingdal som rømt av fengsel, supra bemeldt.

Sammeledes opplest forinnførte Kongl. nådigste benådning til bokfører Hans Hoff i Christiania om fri bokhandling i Christiania stift.

Den hederlige mann hr. Otte Jacobsen lar forkynne et seg givne skjøte av Paul Nilsen Hågenstad, Peder Nilsen Rongstad, Karen Nilsdatter og Tomas Lauritsen Trap på sin hustru Guri Nilsdatters vegne, på en gård i bem.t. Norderhov prestegjeld kalles Sørum, skyldende ett skippund. Dat. Norderhov prestegård den 18. november nestleden, under Paul Nilsen og Tomas Laurtisens hendes underskrift, samt Jacob Luth og Ola Torkilsen til vitterlighet underskreven.

Kongl. Maj.s fogd Christen Christensen efter sær specification fordret dom over dem som resterer og innesitter her uti Norderhov prestegjeld med Kongl. skatter og rettighet. Ere tilfunden enhver som dermed noget resterer, at betale innen halvmånedsdag med forårsakelig omkost, eller med Kongl. Maj.s sigt ved adferd efter loven av deres bo og gods ved vordering at utsøkes etc.

FORNAVN	ETTERNAVN	GÅRD/STEDSNAVN	SIDE
		"Arilds tid"	4,
		"Kagen"	3
		"Proviantskatt"	22
		"Rytter daler"	18,22
		"Sagfurre"	21
		"Saltverket"	18
		"Smørskatten"	18
		Akershus	1,3,7,9,13,19,23,28
		Averøen	4,
		Berg	28
		Bragernes	1,2,6,7,8,9,16,27
		Bråk	24
		Bure	25
		Buskerud fogderi	10
		By	4,
		By i Hole	5
		Bønsnes	27
		Christiania (stift)	6,7,8,14,15,17,22,28,30
		Christiania byting	17
		Christiania lagting	15
		Drammen	1,
		Flå,Hallingdal	19
		Frok tingsted/stue	27,29,30
		Frok,	23
		Frøshaug	21
		Frøshaug i Hole	1,
		Frøsoug tingstue	1,
		Gomnes i Hole	1,22
		Gomnes stevnestue	28
		Gomnes tingstue	7,8,9,22,
		Haffnia	2,
		Hallingdal	9,19,29,30
		Hamnor	16,17,18,20,21
		Haug gård	25
		Haugerud i Ådalen	6
		Haugnord (Hamnor)	13,16,17,20
		Heiren	8,24,
		Helgeland	1,7,9
		hestegården	23
		Hole	1,7,16,17,20,22,28
		Hole gjeld	5,22,30
		Hus tingstue (Ål)	22
		Hønefoss	8,9,14,
		Hønen på Ringerike	9,
		Hønen,Hønnen,	14,15
		Hønenkilen	4,22
		Hønefoss(en)	15,26,29
		Kiøbenhavn	2,
		Kiøbenhavns Slott	4,
		Kjøbenhavn	9
		Kougsrud(Kullerud)?	24
		Krokskogen	23
		Leine i Hole	5
		Lerfallssagen	15
		Li	24
		Lo	9
		Mellem Veme	19,20
		Modum	6
		Nederborg syssel	6

Nedre Veme	27
Norderhaugs Prestgj	4,
Norderhoug	4,
Norderhoug gjeld	5
Norderhougs pr.gj.	6
Norderhov	6,8,11,16,30
Norderhov pr.gjeld	23,30
NorderhovPrestegård	30
Nordlandet	2,3,
nordre Froug (Frok)	5,6
Nordre Semmen	13
Nordre Veme	27
Nume Kloster	23
Oppegård,Soknedalen	18,28
Oslo lagting	19
Prestegården	23
Ringerike	9,16,20,28,29
Rishouffet (Rishue)	27
Rud i Hole gjeld	11
Rud i Sognedal	3
setervolden	27
Skaugmarken,	2
Skollerud	27
Soknedal(en)	5,6,18,19,28
Stein	4,
søndre Frok	5,6
Søre Semmen	13
Sørum	4,30
Tanberg tingstue	8,11,13,16,25
Tanberg,Norderhov	4,13,
Toten	2,
Tune sogn,Nederborg	6
Tyristranden	2
Veksal	26,27
Velsvannet	27
Veme	19
Veme på Ringerike	20
Vågård	9,12
Vågård (skog)	12
Yttre Velsvannet	27
Øst Veme	6,7,19,20
østre By	11,
Øvre Veme	19,20
Ådalen	6
Åvestrud i Flå	19

FORNAVN	ETTERNAVN	GÅRDSNAVN	SIDE
.....	Mechelborig på	Bragernes	6,20,26
Aksel	Knutsen	Pålsrud	5,
Alf		Bure	11
Alf		Hval	5
Amund		Skaugstad	14,28
Anders		Aslaksrud	14,26
Anders		By,Bye,	2,6
Anders		Feren (Ferden)	30
Anders		Hverven	8,11,
Anders		Semmen	23,24
Anders		Sørum	2,16,17,18,20,22
Anders		Thune (Toen)	4,
Anders		Vik	23
Anders		Åsterud	2,29,
Anders	Eriksen		25

Anders	Jacobsen		14,15
Anders	Jacobsen på	Bragernes	25,26
Anders	Tønnesen	(Tommesen) på Rud	11
Anne	Lauritsdatter		17,20,21
Anne	Madsdatter		11,
Asle +		Vaker	12
Bertil		Kile	6,14,19,23
Birgitte	Jonsdatter		28
Bjørn		Båsum	19
Børge	Gumbesen		5,
Bård	i	Mellingstøen	13
Christen	Christensen	fogden	4,8,15,16,18,20,21,22,23,28,29,30
Christen	Godichsen		1,
Christopher	Hendriksen ved	Hønnefoss	27
Christopher	Schuldz		17
Claus	Trulsen		14,15
Ditleff von	Brochtorp		5,6
Ellef, Elluf, Ellev		Sørum	4,6,12,19
Elli		Gullerud	13
Elling		Oppegård	18,19
Elsebe		Sal.J.Reingholt	10,
Engebret		Hesselberg	11,13,26,27
Engebret		Hjelle	13
Engebret +		Vesetrud	10,
enken		Grønvold	24
Enner	Olsen		12
Erik		Bråten	29
Erik		Kroksrud	18,19,28
Erik		Oerdal (Aurdal)	26
Erik		Slevika	19,20,27
Erik		Solum	10,
Erik	Larsen	Skomaker	5,
Erik	Trondsen		19,20
Fredrik		Syversløkken	18
Gudbrand		Bønsnes	3,
Gudbrand		Frankrike	5,
Gudbrand		Gomnes	8,22,27
Gudbrand		Hov	15
Gudbrand		Hundstad	1,22,27
Gudbrand		Vaker	5,8,11,13,16
Gudbrand	Simensen	Hundstad	4,
Gudmund	Nielsen		17
Gudmund	Paulsen på	Nordby, Tune sogn	6
Gudmund	Pålsen		5
Gul		Hoff (Haug)	29
Gunder		Gagnum	8,11,13,15,27
Gunder		Horum	22
Gunder	Sørensen		11,
Gunnild	Olsdatter	(Vaker)	12
Guri		Stein	4,
Guri	Iversdatter		5,
Guri	Nilsdatter		30
Guttorm		Nordlending	24
Guttorm	Trulsen		14,15
Halvor		Bjørke	26
Halvor		Bråk	4,13,16
Halvor		Elsrud	24
Halvor		Opprud	13
Halvor		Ringeruds kvinne	24
Halvor		Setrang	14
Halvor	Sagmester		12
Halvor	Skredder		26
Hans		Averøen	22

Hans		Vestby	22
Hans	Halvorsen		9,
Hans	Hoff, bokfører i	Christiania	28,30
Hans	Larsen		15,24
Hans	Larsen på	Bragernes	8,9
Hans	Lauritzen		14,
Hans	Lauritsen		15,26
Hans	Lauritsen på	Bragernes	14
Hans	Laurtitsen		14,
Hans	Nielsen		1,
Hans	Nielsen		7
Hans	Olsen		2
Hans	Toresen		29
Hans	Torgesen	Vesbye	25
Hans	Trulsen ved	Hønnefoss	5,
Hans +	Hansen		16,18,20,21
Harald		Tunne (Toen)	5,
Helge		Berg	19,28
Helge		mellem Veme	19,
Helge		Veme	6,19,20
Herman	Pedersen		28
Hermand	på	Modum	5
Hermand	Paulsen	sogneprest i Modum	6
Hougluk		Veisten	4,
Hr.Lars		(Lars Madsen prest)	22
Hågen		Setrang	15
Ingebret	Pedersen		2
Iver		Alme	14
Jacob		Vaker	8,13,16,28
Jacob	Bertelsøn/sen		28,29
Jacob	Bertilsen		16,27
Jacob	Christophersen		9
Jacob	Ludt, Lutt,		1,7,8,9,10,11,12,13,30
Jacob	Paulsen på	Bragernes	11,
Jacob	Siversen		15
Jacob	Sørensen		15
Jens	Carstensen		7
Jens	Pedersen		8,14,15
Jesper	Gregersen		14
Jochum	Fri(e)drich		15,26
Jochum	Friderichsen		15
Johan		Svarstad	18,28
Johan		Søndereng	8
Johan	Gaarmand		1,7,17
Johan	Pipir		17
Johan +	Reingholt		10,
Johannes		Svarstad	1,7,9,16,19,20,22
Johannes	Larsen		12
Johannes +		Hov	14
Jon		Berg	18,19,28
Jon		Berg av Soknedalen	6
Jon		Hønen	14
Jon		Kolkin	10,
Jon		Skjør vold	23,27
Jon		Stadum	2,18,20,22,27,28
Jon		Søhol	1,7,27
Jon		Ve	6,26
Jon		Vågård	11,12,
Jon	Amundsen		25
Jon	Pedersen på	Skaugmarken	2,3,
Jon	Tronssen		29
Juel, Jul		Rud	1,9,16,17,18,20,27,28
Julius	Kristensen		23

Jørgen		Bure	25
Jørgen		Tanberg	13
Jørgen	Hansen		18,25,28
Jørgen	Jensen		17
Jørgen	Larsen		15
Jørgen	Phillipsen		2,3,5,6,9,11,17
Karen	Nilsdatter		30
Karen	Olstdatter tjener hos Søren Strand		39
Karen	Sørensdatte		10,11,16
Kari	Algudsdatte		12
Kari	Torildsdatte		15
Jørgen	Hansen		20,21
Poull	Ibsen		1,
Laurits	Sørensen		18
Kirsten	Sal.K.Hansen		12
Kittel		Gardhammer	19
Kjell		Stiksrud	10,
Kjell	Nilsen	Stiksrud	3,
Knud		Ullern	1,7
Knut		Bjørnstad	28
Knut		Leine	1,6,7,16,17,18,19,20,22,27,28
Knut		Skagnes	24
Knut		Skollerud	24
Knut		Veien	6
Knut	Ågesen		12
Knut +	Hansen		12,14
Kolbjørn		Haukedal(en)	18,28
Kristen		By	4,
Kristen		Gomnes	9,17,28
Kristen		Hollerud	1,3,22,23
Kristen		Hovind,Hoffind,Håvi	1,23
Kristen	Nilsen av	Hole gjeld	22
Kristoffer		Gomnes	1,16,17,18,20,21
Kristoffer		Hallum	6,19
Kristoffer		Hovi,Hoffinf	23
Kristoffer		Rud	18,19
Kåre		Bønsnes	1,7
Lars		Bersund	24
Lars		Griseter	5,
Lars		Gundereng	5,
Lars		Kullerud	25
Lars		Onsaker,Unusaager,	1,9,16,17,18,20,21
Lars		Somdal	24
Lars		Vesetrud	10,
Lars	Finde		4,5,12
Lars	Larsen		14,24
Lars	Larsen	Bragernes	24
Lars	Madsen		11,
Lars	Monsen		12
Lars	Olsen		11
Lars	Pedersen		10,
Lars	Sørensdatte		10
Laurits	Lauritsen på	Bragernes	27
Laurits	Sørensen		27
Levor		Slette	19,28
Lisbet	på	Rud i Sognedal	3
Mads		Vaker	4,8,13,16
Mads	Larsen		22
Mal(1)ene	Monsdatte på	Skaugmarken,	2,3
Malte +	Hr.		10,11,
Margrethe	Gaarmand		7,
Margrette	Gaarmand		1,
Mattis	Sax		23

Mikkel		Oppen	6,15,26
Mikkel		Strande	24
Mikkel	Klokker		27
Mikkel	Rytter		25
Narve		Veme	6,19,20
Narve		Øvre Veme	19
Nils		Kolbjørnrud	3,
Nils		Nes	24
Nils		Stein	4,
Nils	Andersen		26
Nils	Engebretsen		2,3
Nils	Lauritsen		17
Nils	Olsen		15
Nils	Pedersen		15
Nils	Tommesen		23
Ola		By,Bye,	1,2,4,6
Ola		Gjørud	26
Ola		Halsteinsrud	14
Ola		Hval	24
Ola		Kjos	19,28
Ola		Knestang	23,27
Ola		Leine	4,
Ola		Li	13,16
Ola		Lindeli	24
Ola		Nakkerud	1,10,
Ola		Oppen	28
Ola		Ringerud	24
Ola		Rud	9,11,
Ola		Skaug	14
Ola		Skøyen	30
Ola		Svarstad	12
Ola		Tangen	6
Ola		Vesetrud	10,
Ola		Vestern	14,26,28
Ola		Viker	24
Ola	Andersen	Skjærdal	3,
Ola	Ellevsen		24
Ola	Gudbrandsen	Vaker	13,16
Ola	Halvorsen	Teien	24
Ola	Larsen	Eikli	13
Ola	Pedersen		23,29
Ola	Rolfsen		10,
Ola	Siverson	Vaker	4,12,27,30
Ola	Syversen		8
Ola	Sørensen på	østre By	11,
Ola	Torgersen av	Hadeland	11
Ola,Ole	Torkelsen,Torkilsen		8,22,23,24,25,26,30,
Ola	Torkildsen		4,11,13,14,
Ola +		Hval's enke	24
Ola +	"Skomaker"	Leine	4,
Ole		Lundesgården	18,19
Ole	Jull	visestatholder	28
Ole	Siverson	Vaker	5,
Oluff		Gulden ?	26
Otte	Jacobsen		4,23,25,30
Ove	Jull		29
Paul		Veien	5,
Paul		Veisten,Veistein	4,16,30
Paul	Jensen		6,7,19,20
Paul	Nilsen	Hågenstad	30
Peder		Bure	6,15,25,27
Peder		Finsand	24
Peder		Haug	25,26

Peder		Knestang	14,30
Peder		Lore	11,
Peder		Skotland	19
Peder	Jempt		17
Peder	Nilsen	Kongsberg	4,
Peder	Nilsen	Rongstad	30
Petter	Hegenfeldt		14
Petter	Rees		9
Pål,Paul		Bure	1,10
Ragnild		Skollerud	24
Rasmus		Åsen	5,
Rasmus	Jochimbsen		17
Rolf		Bergården	10,
Rolf		Haug	29
Rolf		Heyen	28
Rolf	Olsen		23
Rolf	Pedersen		39
Sacarias	Limfordt		16
Salve		Bårdrud	6
Simen	Lauridsen,Larsn	Bragernes	3,24
Sindel	Mattisen		8
Siver		Gjesvold	22,23
Siver		Hage, (Haga)	23
Siver		Moe	1,7
Siver		Veksal	6,14,19
Siver +		Opsal	11,
Sivor		Moe	28
Solve		Bårdrud	14,26
Sr.	Stochflet		17
Statholder	Juel		17
Stener		Marigård	26
Svein		Tveita	6,14,23
Svend		Fjeld	11
Svend +		Setrang	14,15
Søren		Hurum	1,
Søren		Strand	29
Søren	Bentsen		10,11,
Tollef		Haug	3,
Tollef		Ulshauge	28
Tomas		Ask	13,15,16
Tomas		Tanberg	24,28
Tomas	Lauritsen Trap		30
Tommes		Tanberg	11,13,24
Tommes +	Tommissen		10,11,16
Torbjørn		Børgen	20,28
Tore		Fekjær	1,4,
Tore		Veme	20
Tore		Øst Veme	6,7,19
Tore	Gudbrandsen	Vaker	5,12
Torger		Halkjenrud	28
Torger	Gudbrandsen	Vaker	5,12,
Torkel		Lore	11,
Tosten	Siversen		12
Trond		Horum	22
Trond		Sørum	2
Truls		Semmen	14,24
Truls		søre Semmen	13
Truls		Tuttessrud,Trøttelsr	13,15
Veksel(1)	Hansen		7,17,19
Vexel	Hansen		16
Vexsel	Hansen		21
Vilhelmb	Mechelberig		19
Villads		Trøgstad	11,13,16,25

Villads	Knutsen	13,16
Wittikind + Huus		28
Østen	Alme	14,23,30

—